

NEMZETI KÖZLEKEDÉSI HATÓSÁG

TANTERVI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

A szakoktatói alapképzési és kiegészítő képzési szaktanfolyamok számára

2015

A Nemzeti Közlekedési Hatóságról (továbbiakban: NKH) szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés ha) pontjában, valamint a közúti járművezetők és közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 16. § ab) és af) pontjában kapott felhatalmazás alapján a szakoktatói alapképzési szaktanfolyam tantervét és vizsgakövetelményeit az alábbiakban határozom meg.

Jelen dokumentum a szakoktatók alapképzésére vonatkozó kerettanterv.

A szakoktatók alapképzését a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet 16. §-a alapján a kerettantervnek megfelelően kell megtartani.

Készítette:
Nemzeti Közlekedési Hatóság
Közúti Gépjármű-közlekedési Hivatal
Képzési és Vizsgáztatási Főosztály
Hatályos: 2015. szeptember 1-jétől

Tartalomjegyzék

I. A KÉPZÉS CÉLJA, FELADATA, KÖVETELMÉNYRENDSZERE.....	5
II. A KÉPZÉSSEL KAPCSOLATOS ELŐÍRÁSOK	6
III.ÓRATERV	7
1. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI ALAPKÉPZÉS – SZOA*	7
2. „D” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS – SZOD.....	7
3. „E” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS - SZOE	7
4. „Tr” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS - SZOTR.....	7
IV.ÁLTALÁNOS MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ A KÉPZÉSHEZ	9
V. TANTÁRGYAK TANTERVI ÉS MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓJA	10
A. <i>Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan – AND</i>	10
B. <i>Közlekedési szakmai ismeretek – KÖZL</i>	12
C. <i>Járművezető-képzés rendszere – JKR</i>	15
D. <i>Járművezetés oktatásának módszertana – JOM</i>	17
E. <i>Műszaki ismeretek – MUSZ</i>	25
F. <i>Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning – ÖKKT</i>	33
G. <i>Hospitálás és tanítási gyakorlat – HOSP</i>	35
VI. VIZSGAKÖVETELMÉNYEK.....	38
1. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI FELVÉTELI VIZSGÁK	38
A. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI ALAPKÉPZÉS FELVÉTELI VIZSGÁI.....	38
B. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „D” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS FELVÉTELI VIZSGÁI	38
C. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „E” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS FELVÉTELI VIZSGÁI	38
D. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „Tr” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS FELVÉTELI VIZSGÁI	38
2. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI KÉPESÍTŐ VIZSGÁK	39
A. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI ALAPKÉPZÉS KÉPESÍTŐ VIZSGÁI.....	39
B. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „D” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS KÉPESÍTŐ VIZSGÁI	39
C. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „E” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS KÉPESÍTŐ VIZSGÁI	39
D. KÖZÚTI JÁRMŰVEZETŐI SZAKOKTATÓI „Tr” KATEGÓRIÁS KIEGÉSZÍTŐ KÉPZÉS KÉPESÍTŐ VIZSGÁI	39
3. A VIZSGÁZTATÁS EGYÉB FELTÉTELEI	40
VII. VIZSGATÁRGYAK VIZSGAKÖVETELMÉNYEI.....	41
1. FELVÉTELI VIZSGATÁRGYAK.....	41
A. KÖZLEKEDÉSI ALAPISMERETEK MOTORKERÉKPÁRRAL („A1”, „A2”, „A” KATEGÓRIA).....	41
B. KÖZLEKEDÉSI ALAPISMERETEK SZEMÉLYGÉPKOCSIVAL („B” KATEGÓRIA)	42
C. KÖZLEKEDÉSI ALAPISMERETEK NAGYKATEGÓRIÁS JÁRMŰVEL („C”, „C+E”, „D” KATEGÓRIA)	43
D. SZERKEZETI ÉS ÜZEMELTETÉSI ISMERETEK („B+E”, „C”, „C+E” KATEGÓRIA).....	44
E. SZAKMAI ISMERETEK	45
F. „A” KATEGÓRIÁS JÁRMŰKEZELÉS	47
G. „B” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS	49
H. „C” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS	51

I. „D” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS	54
J. „C+E” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS.....	56
K. „Tr” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS.....	58
2. KÉPESÍTŐ VIZSGATÁRGYAK	60
A. KÖZLEKEDÉSI ÉS VEZETÉSELMÉLETI ISMERETEK.....	60
B. JÁRMŰVEZETŐ-KÉPZÉS RENDSZERE, ÜGYVITELE.....	61
C. ANDRAGÓGIA, OKTATÁSTECHNOLÓGIA, OKTATÁSMÓDSZERTAN	62
D. MŰSZAKI ISMERETEK	66
E. ZÁRÓ DOLGOZAT MEGVÉDÉSE	68
F. „A” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA	69
G. „B” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA.....	70
H. „C” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA.....	71
I. „D” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA	72
J. „C+E” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA	73
K. „Tr” KATEGÓRIÁS JÁRMŰVEZETÉS OKTATÁSA.....	74

I. A képzés célja, feladata, követelményrendszere

A képzés célja

A szaktanfolyam célja a közúti járművezetők oktatását végző szakemberek képzése és felkészítése. A leendő szakoktatók szerezzék meg azokat az ismereteket és készségeket, amelyekre szükség van a közúti járművezető szakoktatói munka keretében a tanulókkal való közvetlen foglalkozás megtartásához, a tudatos közlekedésre neveléshez, a közlekedés biztonságának fejlesztéséhez, a kulturált és biztonságos közlekedési morál kialakításához.

A képzés feladata, követelményrendszere

- alakítsa a szakoktató személyiségét, fejlessze és tudatosítsa a szakoktatók erkölcsét és magatartását,
- erősítse meg a korszerű, általános és szakmai műveltség körébe tartozó ismereteket, tájékozottságot,
- adjon korszerű, általános, szakmai-elméleti és gyakorlati ismereteket, jártasságokat, amelyek megalapozzák a sikeres oktatói tevékenység gyakorlását.

A képzés során a következő készségeket és képességeket kell a szakoktatóknak fejleszteniük:

- személyes járművezetési képességek, üzemanyag-takarékos és környezetbarát vezetési mód
- képesség a járművezető tanulók képességeinek és hiányosságainak feltárására, és szakmai hozzáértés
- megfelelő szintű szakmai és jogszabály ismeretek
- társadalmi elvárásoknak megfelelő, következetesen defenzív, gazdaságos és környezettudatos vezetési tudás
- tudatos hivatásszerű (nem csak foglalkozásszerű) munkavégzésre törekedjenek
- a szakoktató érdeklődésében legyen széleskörű, szakterületének ismeretében pedig alapos
- szakembere legyen annak a témának, amit tanít, és szakembere legyen magának a tanításnak is
- kulturált magatartásával, fejlett kommunikációs készségével, helyes magyar beszédével, a mindenkori pozitív emberi kapcsolatok fenntartásához szükséges viselkedésével mutasson példát tanulóinak
- érdeklődésében legyen széleskörű, szakterületének ismeretében pedig alapos
- kulturált magatartás, fejlett kommunikációs készség, a mindenkori pozitív emberi kapcsolatok fenntartásához szükséges viselkedés legyen példamutató
- önképzési-önismereti igénye, amelynek következményeként tudatosuljon az élethosszig tartó tanulás, önképzés jelentősége

II. A képzéssel kapcsolatos előírások

1. A képzés megnevezése: Közúti járművezetői szakoktatói alap- és kiegészítő képzés
2. A képzést előíró jogszabályok
 - 2.1. A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény
 - 2.2. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló 179/2011. (IX. 2.) Korm. rendelet
 - 2.3. A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló 24/2005. (IV. 21.) GKM rendelet
3. A képzés minimális időtartama

Szaktanfolyam kódja	A szaktanfolyam megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
SZOA	Közúti járművezetői szakoktatói alapképzés	296 óra*
SZOD	Közúti járművezetői szakoktatói „D” kategóriás kiegészítő képzés	40 óra
SZOE	Közúti járművezetői szakoktatói „E” kategóriás kiegészítő képzés	40 óra
SZOTR	Közúti járművezetői szakoktatói „Tr” kategóriás kiegészítő képzés	40 óra

* Az óraszám előírás a tantermi képzésben megvalósuló szaktanfolyam elméleti és gyakorlati óraszámára értendő. Az e-learning rendszerű oktatás keretében szervezett szaktanfolyamokon a hallgatók egyéni haladási időigénye határozza meg az egyes elméleti tantárgyakra fordítandó időt.

4. A képzésre jelentkezés feltételei
 - 4.1. A jelentkező rendelkezik a jogszabályban meghatározott feltételekkel (alapképzés esetén „A”, „B”, „C” kategóriás vezetői engedély, amelynek legalább egy kategóriája több mint 2 éves és nem minősül kezdő vezetői engedélynek) és az előírt vizsgatárgyából sikeres felvételi vizsgát tett.
 - 4.2. A felvételi vizsgák egy adott, meghirdetett szaktanfolyamhoz tartoznak. A felvételi eljárás javítóvizsgáin egy vizsgatárgyból összesen két javítóvizsga tehető. A már sikeresen teljesített felvételi vizsgák a következő szaktanfolyamra nem érvényesek. A jelentkezőknek az első felvételi vizsgától számított 3 hónapon belül kell sikeresen teljesíteni az előírt felvételi vizsgákat. Ha a felvételiző a rendelkezésére álló idő alatt nem teljesíti sikeresen a felvételi vizsgáját, vagy sikeres felvételi vizsga esetén több mint 12 hónap eltelt az első felvételi vizsga dátumától a tanfolyam megkezdéséig, akkor a már letett vizsgák érvényüket veszítik és ekkor csak a teljes felvételi vizsga megismétlésével jelentkezhet újra vizsgabiztosi szaktanfolyamra.
 - 4.3. Felmentések:

Az a szakoktató, aki korábban bármilyen szakon, kategóriában szakoktatói képesítést szerzett, az a közúti járművezetői szakoktatói alap- és kiegészítő képzés tanfolyamán mentesül azon tárgyak tanfolyami kötelezettsége, valamint felvételi- és képesítő vizsgái alól, amelyeket a korábbi szakoktatói vizsgáin már teljesített és bármely kategória megszerzésének időpontjától eltelt legalább 2 év.

III. Óraterv

1. Közúti járművezetői szakoktatói alapképzés - SZOA*

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgy megnevezése	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	AND	Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan	40
	KÖZL	Közlekedési szakmai ismeretek	48
	JKR	Járművezető-képzés rendszere, ügyvitele	32
	JOM	Járművezetés oktatásának módszertana	40
Gyakorlat	ÖKKT	Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning	10
	MUSZ	Műszaki ismeretek	40
	HOSP	Hospitálási és tanítási gyakorlat**	88

2. „D” kategóriás kiegészítő képzés - SZOD

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	JOM	Járművezetés oktatásának módszertana	16
Gyakorlat	HOSP	Hospitálási és tanítási gyakorlat***	24

3. „E” kategóriás kiegészítő képzés - SZOE

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	JOM	Járművezetés oktatásának módszertana	16
Gyakorlat	HOSP	Hospitálási és tanítási gyakorlat***	24

4. „Tr” kategóriás kiegészítő képzés - SZOTR

Tantárgy típusa	Tantárgy kódja	Tantárgyak	Minimálisan kötelező óraszám
Elmélet	JOM	Járművezetés oktatásának módszertana	8
Gyakorlat	MUSZ	Műszaki ismeretek	8
	HOSP	Hospitálási és tanítási gyakorlat***	24

*A szaktanfolyam gyakorlati képesítő vizsgájáig minden alapképzésben résztvevő hallgatónak záródolgozatot kell készíteni. A záródolgozat elkészítésével, leadásával, bírálatával kapcsolatos teendőket, információkat a képzőintézmény határozza meg úgy, hogy az elbírált és javasolt minősítéssel (megfelelő - nem megfelelő) ellátott záródolgozat a vizsgabizottság rendelkezésére álljon legkésőbb a gyakorlati képesítő vizsga időpontjában. A gyakorlati képesítő vizsgára csak megfelelő minősítéssel ellátott záródolgozattal rendelkező jelentkező jelentkezhet.

**A hospitálási és tanítási gyakorlat csak a szakoktatói névjegyzékbe való felvétel után kezdhető meg. A közlekedési hatóság kérelemre a szakoktatói tevékenységét engedélyezi, és névjegyzékbe veszi korlátozással (legfeljebb egyévi időtartamra és kizárólag a szakoktató képzés elvégzéséhez szükséges tevékenységre) „A”, „B”, és „C” kategóriában, járművezetési gyakorlat oktatására, azt az alapszakos jelentkezőt, aki szakoktatói szaktanfolyam hallgatója és igazolja, hogy sikeresen teljesítette jelen tantárgyi és vizsgakövetelmény VI.2.A fejezetében

meghatározott összes elméleti vizsgáját, a „Záródolgozat megvédése” vizsgatárgy kivételével, továbbá megfelel az alábbi követelményeknek:

- az engedélyezési eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat megfizette
- a szakoktatói tevékenységtől való eltiltás vagy törlés hatálya alatt nem áll.

***A hospitálási és tanítási gyakorlat csak a szakoktatói névjegyzékbe való felvétel után kezdhető meg. A közlekedési hatóság kérelemre a szakoktatói tevékenységét engedélyezi és névjegyzékbe veszi korlátozással (legfeljebb egyévi időtartamra és kizárólag a szakoktató képzés elvégzéséhez szükséges tevékenységre) a képzésnek megfelelő kategóriában járművezetési gyakorlat oktatására azt a kiegészítő szakos jelentkezőt, aki szakoktatói szaktanfolyam hallgatója és igazolja, hogy elvégezte jelen tantárgyi és vizsgakövetelmény III.2. vagy III.3. illetve III.4 fejezetében meghatározott elméleti tantárgyakat, továbbá megfelel az alábbi követelményeknek:

- az engedélyezési eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjat megfizette
- a szakoktatói tevékenységtől való eltiltás vagy törlés hatálya alatt nem áll.

IV. Általános módszertani útmutató a képzéshez

Az egyes témakörök az igények figyelembevételével a tantervben megjelölnél nagyobb óraszámokban is oktathatók. Az itt szereplő óraszámok a kötelezően előírt minimum óraszámokat jelentik. A szaktanfolyam során figyelembe kell venni az utóbbi évek változásait, a képzés tapasztalatait. Az elméleti tantárgyak eredményes oktatásához nélkülözhetetlen a változatos módszerekkel végzett szemléltetés. A falitábla-sorozatok, kivetített prezentációk mellett javasoljuk egyéb eszközök (modellek, makettek, metszetek, valós szerkezetek, számítógépes animációk stb.) felhasználását. A szaktanfolyamot meghirdető képző szervek nyújtsanak segítséget az egyéni tanuláshoz, biztosítsák az elektronikus kapcsolattartást, adjanak írásbeli tájékoztatást a felkészüléshez, amely tartalmazza:

- az önálló tanulás ajánlott ütemtervét,
- a tananyag feldolgozásának elősegítését szolgáló módszereket,
- a tanuláshoz felhasználható segédanyagok (könyv, jegyzet, ellenőrző kérdések) beszerzésének helyeit.

V. Tantárgyak tantervi és módszertani útmutatója

A tantárgyak felsorolása

A. Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan – AND

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók a járművezető képzésben megfelelő andragógiai, pedagógiai ismeretek birtokában végezzék oktató, nevelő munkájukat.

Ismerjék meg a tanítás–tanulás folyamatának hatékonyságát, eredményességét befolyásoló módszereket, eszközöket, valamint azok alkalmazásának lehetőségeit és korlátait. Sajátítsák el az oktatástechnológiai eszközök mindennapos használatát, valamint olyan szintű ismeretét, amely az oktatástechnikai és egyéb eszközök tanfolyami és felnőttoktatásban történő szakszerű alkalmazásán túl kiterjed a andragógiai felhasználás lehetőségeire és feltételeire.

Készüljenek fel az egyes tantárgyak tanítására, legyenek képesek a témakörök önálló feldolgozására és tanítására, alkalmazva a pedagógia-andragógiai ismerteket, valamint az oktatástechnikáról tanultakat.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, szemléltetésre alkalmazott korszerű eszközök (fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszközök, video lejátszó, televíziókészülék, számítógép kivetítő berendezéssel, stb.).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, jogszabályban előírtak szerinti tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél és felsőfokú végzettség
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - tanári, műszaki szakoktatói végzettség
- 5 éves tanítási gyakorlattal

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

- Az elméleti és a gyakorlati tudás egysége.
- Pedagógia és andragógia, mint tudomány, és mint tevékenység.
- A nevelés, az oktatás, a képzés általános értelmezése, egymáshoz való viszonyuk, főbb jellemzőik. A nevelés és a személyiség.
- A nevelés folyamata és hatásrendszere. A nevelés módszerei. Érték és nevelési érték az Európai Unióban.
- Kommunikáció az oktatásban. A nem verbális kommunikáció funkciói, kommunikációs jellegzetességek és zavarok. Tanári-tanulói kommunikáció a pedagógiai folyamatban.
- Az oktatás-képzés tudományos alapjai és a didaktikai diszciplína. A didaktika tárgya és alapfogalmai. Az oktatás célja, tartalma és folyamata.
- Tanítás és tanulás. A tanulás vezetése és irányítása.
- A tananyag és a tanítási-tanulási folyamat. A tanítási és tanulási folyamat struktúrája és szervezete. Visszacsatolás és értékelés.
- Tanítási módszerek és a tanulás szervezése. Az oktatási forma. Csoportos tanítás. A tanítási óra. A távoktatás és az e-learning, mint oktatási forma.

- Interkulturális oktatás, kisebbségpedagógia.
- Az oktatásszervezés fő kérdései
- A felnőtt tanuló, különös tekintettel a fiatal felnőttekre.
- A felnőtt oktató
- A képzési ciklus
- A felnőttképzés minőségbiztosítási kérdései
- Tipikus oktatási módszerek:
 - Bemutató
 - Szemléltetés
 - Illusztráció
 - Magatartási modell alkalmazása (pl. biztonsági öv használat)
 - Ismeretterjesztés
 - Történet elbeszélése, feldolgozása
 - Összefüggések megvilágítása
 - Feladatok
 - Utasítás adás módja
 - Ösztönzés, bátorítás
 - Szabadon választott feladatok
 - Fejlesztő kérdések
 - Játékos tanulás
 - Felkészülés a következő órára
 - Ellenőrzés
 - Megerősítés
 - Kritika és magyarázat
 - Hibás lépések korrekciója és magyarázat
 - Kérés és figyelmeztetés
 - Önértékelés
 - Oktatás szervezése és moderálása
 - Ötletek gyűjtése és rendszerezése
 - Megfigyelés és felfedezés
 - Gyakorlás és ismétlés
 - Kiscsoportos gyakorlatok
 - Egyéni gyakorlatok
 - Interaktív szerepjáték
 - Vitaindítás és levezetés
 - Esettanulmányok és helyzetgyakorlatok
- Az oktatástechnológia és az oktatástechnika
- Az oktatástechnikai eszközök rendszerezése
- A legkedvezőbb taneszközök és médiumok kiválasztása
- Az oktatástechnológia technikai és pedagógiai forrásai
- A kommunikáció és az információhordozók fejlődése
- Információhordozók, alkalmazásuk főbb alapelvei
- Az informatika fogalma, eszköztára és alkalmazása

B. Közlekedési szakmai ismeretek – KÖZL

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók, mint jövőbeni közlekedési szakemberek rendelkezzenek megfelelő és alapvető ismeretekkel a közúti közlekedésről, valamint a hallgatók a szabályos és biztonságos járművezetés ismerete, képessége mellett ismerjék meg annak elméleti alapjait, a forgalomszervezés sajátosságait, a különböző forgalomszervezési megoldásokat. Ismerjék meg a vonatkozó jogszabályokat és műszaki előírásokat, amelyek alapvetően meghatározzák a forgalomszervezés gyakorlatát, és jelentős hatással vannak a közúti közlekedés biztonságára. Minden forgalomszervezési megoldás esetén legyenek tisztában a forgalomszervezés céljával, eszközeivel és hatásával a forgalomáramlásra. Legyenek képesek a forgalomszervezési ismereteiket a gépjárművezetők képzése során alkalmazni, azokat egyszerűen, közérthető módon tanítani. Ismerjék meg a közlekedés társadalmi jelentőségét, az úthálózatok kiépítésének elveit, földrajzi, térségi/települési akadályait, a közlekedés és a térségek fejlődése között kialakult kölcsönhatásokat. Ismerjék meg a térinformatika alapfogalmait, nyerjenek betekintést a korszerű navigációs rendszerek kialakításának és működésének gyakorlatába. Legyenek képesek hatékonyan – tájékozódni – közlekedni a hazai és nemzetközi közutakon.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, szemléltetésre alkalmazott korszerű eszközök (fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszközök, video lejátszó, televíziókészülék, számítógép kivetítő berendezéssel, stb.).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, jogszabályban előírtak szerinti tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél és felsőfokú végzettség
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - műszaki tanári, járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettséggel
- 5 éves járművezetői szakoktatói vagy tanítási gyakorlattal
- érvényes vezetői engedéllyel

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

- Kapcsolódó – hatályos – jogszabályok ismertetése
 - Közúti közlekedési törvény
 - Forgalomszervezésre vonatkozó jogszabályok,
 - Közlekedési szabálysértésekről szóló jogszabály
 - Közúti közlekedési előéleti pontrendszerről szóló jogszabály
 - Bécsi Közúti Közlekedési Egyezmény
- Közúti közlekedési szabályok (KRESZ) minden részletre kiterjedő tanítása
- Egyéb fontos közlekedéshez kapcsolódó fogalmak magyarázat, definiálása
- A közlekedés meghatározása
- A szállítás és forgalom viszonyrendszere
- A közlekedési rendszer
- Az ember és a jármű együttműködő rendszere
- A járművek, pálya csoportosítása több szempont alapján
- Az alrendszerek tipizálása
 - egyéni és közösségi közlekedés, tömegáru és darabáru szállítás, közforgalmú, korlátozott közforgalmú, illetve nem közforgalmú közlekedés, szállítási technológiák tipizálása (folyadékrakományok, konténerek, kombinált szállítás stb.)
- Belföldi közlekedésföldrajz
 - célja és a közlekedési hálózat, a hazai közutak hálózati rendszere
 - az országos közúthálózat számozási rendszere
 - tervezési szempontjai
 - a jövőbeni fejlesztési irányok
- Nemzetközi közlekedésföldrajz
 - az európai úthálózat
 - a Magyarországon áthaladó fontosabb tranzit útvonalak
 - közúti határátkelőhelyek
 - kompközlekedés, alagutak, hágók Európában
- Szállítási szükségletek és a szükséglet-kielégítés jellemzői
- A közlekedés fejlődésének történeti áttekintése
- A közlekedés egyes ágazatainak jellemzése
- Az európai és magyar közlekedéspolitikai főbb jellemzői.
- Navigációs rendszerek
- Közlekedési telematika
 - a mobiltelefon és az internet kombinációja.
- Gépkocsivezetői információs rendszerek áttekintése
- Biztonsági gépjármű kommunikáció
- A forgalomszervezés területének lehatárolása, alapfogalmak
 - forgalomsűrűség, szolgáltatási színvonal, sebességeloszlás, követési időköz, határidőköz, baleseti góchely, baleseti mutatók
 - Közúti szabályok és jelzések (Közlekedési és Jelzési Egyezmény)
 - általános ismertetés a jelzőtábla alak és szín előírásairól, EU ajánlások, tagországok közötti különbségek (folyamatban lévő kutatások, főbb irányvonalak)
 - Magyarországi közúthálózat struktúrája, felépítése, jellemzői
 - közút kezelőnkénti csoportosítás összefüggésben a jogszabályi előírásokkal az úthasználó szemszögéből (MK, önkormányzatok, magánutak – bevásárló központok)

- Forgalmiszervezési szempontok a különböző közlekedési módoknál (az egyes közlekedési módokra jellemző forgalmi, helyszükségleti és dinamikai jellemzőket, valamint a szervezési sajátosságokat tartalmazza a témakör)
- A közúti közlekedési infrastruktúra kialakítása
- Jelzőlámpás forgalomirányítás
- Sebességszabályozás
- Közlekedésbiztonság
 - személyi tényezők.
 - tárgyi tényezők.
 - napi első elindulás előtti kötelező ellenőrzés
- Az ember lélektani, fiziológiai jellemzői
- Az érzékszervek szerepe a közlekedésben
 - látás, hallás, tapintás, szaglás, érzékelés, ízlelés
- Látótér, holtter, kilátás a gépkocsiból
- Közlekedési látás és fejlesztése
- Közlekedési gondolkodás, és logika fejlesztése
- Léleki jelenségek a közlekedésben
- Az emberi viselkedés morális indítékai
- Erkölc és etika a közlekedésben
- A gépjárművek mozgási törvényei és tanítása
 - alapvető fizikai mennyiségek
 - a járműmozgást kifejező fizikai mennyiségek
 - a jármű mozgását leíró törvények, képletek
- A kerék és a talaj kapcsolata
- Gyorsítás – lassítás
- Fékezés, ütközés
- Kanyarodás – oldalszél – borulás
- Emelkedő – lejtő – bukkanó
- Fékszerkezetek, dinamikus fékerő szabályzó, ABS

C. Járművezető-képzés rendszere – JKR

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók megismerjék a szakoktatók munkáját érintő és meghatározó jogszabályokat és szabályzatokat, a képzés adminisztrációját, a képzés és vizsgáztatás ügyviteli rendjét, illetve az ezekkel kapcsolatos gyakorlati teendőket.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, szemléltetésre alkalmazott korszerű eszközök (fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszközök, video lejátszó, televíziókészülék, számítógép kivetítő berendezéssel, stb.).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, jogszabályban előírtak szerinti tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél és felsőfokú végzettség
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - műszaki tanári, járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség
 - jogi végzettség
- 5 éves járművezetői szakoktatói vagy járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

- Általános jogszabályi ismeretek
 - Az Alaptörvény
 - Az Alaptörvény fejezetei
 - Az alkotmányos jogok és kötelezettségek
 - Az államhatalom felépítése, a jogállami berendezkedés, a hatalommegosztás elve
 - A jogszabályi hierarchia
 - A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény
 - A Polgári törvénykönyv (Ptk.)
 - A Munka törvénykönyvéről szóló törvény
- A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésével, és vizsgáztatásával kapcsolatos jogszabályok
 - Közúti közlekedési törvény
 - A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló jogszabály
 - A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának általános szabályairól szóló jogszabály
 - A közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló jogszabály
- A közúti járművezetők képzéséhez, és vizsgáztatásához kapcsolódó egyéb jogszabályok
 - A közúti járművezetők utánpótlásának szabályozó
 - A közúti járművezetői vizsga és az egyes a közúti közlekedési szakképesítésekkel összefüggő vizsgák díjairól szóló
 - A közúti járművezetők pályaalkalmassági vizsgálatáról szóló

- A közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló
- A közúti járművezetők elsősegély-nyújtási ismeretei megszerzésének igazolásáról szóló
- A közúti járművezetők képzésével és vizsgáztatásával kapcsolatos tantervi és vizsgakövetelmények
- A járművezető képzést irányító hatósági intézményrendszer
 - Elsőfokú hatóság feladat és hatásköre
 - Másodfokú hatóság feladat és hatásköre
 - Irányító minisztérium feladat és hatásköre
- Jogok és kötelezettségek a járművezetők képzésében
 - Tanulók jogai és kötelezettségei
 - Képzőszervek jogai és kötelezettségei
 - Szakoktatók jogai és kötelezettségei
 - Szakoktatók helye, szerepe a képzés folyamatában
- A magyar gépjárművezető-képzés és vizsgáztatás fontosabb állomásai
 - A kezdetektől az első világháborúig (1900-1914)
 - Az első világháborút követő időszak (1914-1944)
 - A második világháború után a negyvenes és az ötvenes években (1944-1960)
 - A hatvanas évektől az oktatási reform időszakáig (1960-1969)
 - Az Oktatási Reform időszaka (1969-1983)
 - Az Oktatási Reform időszakától napjainkig (1983-)
- Költségelszámolás lehetőségei a járművezető képzés területén
- Az Európai Unió által finanszírozott a gépjárművezető képzéssel, közlekedésbiztonsággal kapcsolatos kutatások eredményeinek ismertetése
- Képzési és vizsgáztatási ügyintézés és adminisztráció, bizonylati album

D. Járművezetés oktatásának módszertana – JOM

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának célja, hogy a hallgatók a járművezető képzésben megfelelő módszertani ismeretek birtokában végezzék oktató, nevelő munkájukat. A tanfolyam végére legyenek képesek az elsajátított módszertani ismereteket tudatosan felhasználni a tanítás-tanulás folyamatában. A tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a hallgatók a szabályos és biztonságos járművezetés ismerete, képessége mellett, készüljenek fel annak tanítására. Legyenek képesek a gépjárművezető-képzésben számukra meghatározott feladatok önálló, magas szintű megoldására, alkalmazva a pedagógia - andragógiai ismereteket, valamint az emberi tényezőkről tanultakat.

Az előadó törekedjen minél több megtörtént esemény – saját tapasztalata – alapján módszertani javaslatokat adni az egyes feladatok tanításához. Fogadtassa el a hallgatókkal, hogy a sikeres oktatói tevékenység gyakorlásához a korszerű szakmai ismereteken túl, nélkülözhetetlen a lélektani és pedagógiai ismeretek alkalmazása. Hívja fel a figyelmet a megfelelő emberi kapcsolatok kialakításának fontosságára.

Követelmény, hogy a hallgató, képes legyen adott járművezetési feladat tanítására felkészülni, az oktatási órát megtervezni.

Tárgyi feltételek

- Tantermi oktatás esetén a szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem, szemléltetésre alkalmazott korszerű eszközök (fali tablók, multimédiás oktatástechnológiai eszközök, video lejátszó, televíziókészülék, számítógép kivetítő berendezéssel, stb.).
- E-learning rendszerű oktatás esetén a képzésnek megfelelő, jogszabályban előírtak szerinti tanúsított és minősített e-learning keretrendszer és tananyag.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél és felsőfokú végzettség
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - műszaki tanári, járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség
- 5 éves járművezetői (alapszaknak illetve a tanítani kívánt kiegészítő szaknak megfelelő) szakoktatói vagy járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal

Részletes tanterv SZOA képzés esetén

- A járművezetési tevékenység szakaszai, hierarchiája
 - A járművezetés folyamata
 - A járművezetési tevékenység hierarchiája
- A járművezetők magatartását magyarázó fontosabb elméletek
- A gyakorlati oktatás sajátosságai, speciális oktatási módszerei
- A tanpályák kialakítása, felszereltsége, jelentősége a gyakorlati oktatásban
- Cselekvési automatizmusok kialakítása
 - Automatizmusok kialakításának szakaszai
 - Hibák a cselekvések végrehajtásában
- Döntés
 - Reakcióidő

- Követési távolság megválasztása
- Előzés
- Gyalogosok döntése az áthaladásról
- A járművezető-képzés speciális környezete, pedagógiai módszerei
 - A gyakorlati oktatásban alkalmazott általános módszerek
 - A gyakorlással szemben támasztott követelmények, a rendszeres gyakoroltatás fontossága
 - A vezetési gyakorlatok módszertani követelményei, és alkalmazásuk lehetőségei.
 - A gyakorlati foglalkozás felépítése, a gyakorlatok terjedelme
 - Az oktató beszéde, mint az oktatás eredményességét befolyásoló tényező
- A gépjármű vezetésének tanítása
 - A vezető munkatere
 - A műszerfal felépítésének tanítása
 - A műszerfalon kijelzett jellemzők és értékeik
 - A szimbolikus jelek
 - Elindulás előtti tennivalók
 - A gépkocsi ellenőrzésének módszerei és tanításuk
 - A napi elindulás előtti ellenőrzés
 - A napközbeni elindulások előtti ellenőrzés
 - Az üzem közbeni ellenőrzés
 - A vezetés elemei
 - Motor beindítása, motor beindításának módszerei és tanításuk
 - A hidegindítás (Otto és Diesel)
 - A normál indítás
 - A betolás
 - Külső áramforrásról történő indítás
 - Elindulás, a pedálok működtetésének módszerei és tanításuk
 - A gázpedál
 - A fékpedál
 - A tengelykapcsoló pedál
 - A pótpedálok működtetésének sajátosságai
 - Az elindulás és a finommenet módszerei és tanításuk
 - Normál elindulás
 - Lassú és gyors indulás
 - Indulás csúszós úton és gödörből
 - Finom menet
 - Kormánykezelés módszerei és tanításuk
 - Alapfogások
 - Enyhe ívű mozgások
 - Folytonos forgatások
 - Kormányzási feladatok előre- és hátramenetben
 - A kanyarodások és a megfordulás módszerei és tanításuk (tanpályán)
 - Kis ívű kanyarodások
 - Nagy ívű kanyarodások
 - Megfordulások
 - Az irányjelzés és iránytartás módszerei és tanításuk
 - Az irányjelző kezelés mozdulatai
 - Az irányjelzés időbelisége
 - Az iránytartási módszerek
 - A tükörhasználat módszerei és tanításuk
 - A különböző tükrök beállításai

- Tájékozódás a tükörből
- A rendszeres tükörhasználat
- Sebességváltás, sebességtartás, hátramenet
 - Fel- és visszakapcsolások a váltóval
 - A jellemző típusú váltótérképek
- A gyorsítás és a sebesség megválasztásának módszerei és tanításuk
 - A különböző gyorsítási módszerek a biztonság és az üzemanyag-takarékosság szempontjából
 - A sebesség megválasztásának összetevői, módszerei
- A sebességtartás és a követési távolság tartásának módszerei és tanításuk
 - A sebességtartás
 - A követési távolság megválasztása és tartása
- A hátramenet módszerei és tanításuk
 - Rövid és tartós hátramenet
 - Elhelyezkedés és tájékozódás
 - Egyenesben és manőverezve
- A hegymenet és lejtmenet vezetési módszerei és tanításuk
 - Elindulás
 - Megállás
 - Haladás, sebességváltás
 - Várakozás
- A megállás és várakozás helye megválasztásának módszerei és tanításuk
 - A különböző helyszínek szerint
 - A forgalmi viszonyok szerint
 - Az időtartam és napszak figyelembevétel
- A várakozóhelyre (garázsba, parkolóházba) beállítás módszerei és tanításuk
 - Jobbra előre, balra előre párhuzamosan, merőlegesen, 45°-ban
 - Jobbra hátra, balra hátra párhuzamosan, merőlegesen, 45°-ban
- A forgalmi rend felismerésének módszerei és tanításuk
 - Az útalakzatok, útirányok
 - A jelzések
 - A partnerek és mozgásuk
- Az útkereszteződés megközelítésének lehetőségei és tanításuk
 - Felismerés
 - A beláthatóság szerint
 - Az elsőbbség szabályozása szerint
 - Forgalomirányításnál
- Az elsőbbségadás lehetőségei és tanításuk
 - Gyalogosoknak, járműveknek
 - A jelzésekből adódóan
 - Szabályokból adódóan
- Az útkereszteződésben való áthaladás lehetőségei és tanításuk
 - Jobbra kanyarodások
 - Kereszteződések
 - Balra kanyarodások
- A kitérés és a sávváltás lehetőségei és tanításuk
 - Kitérés
 - Sávváltások
- A kikerülés és az előzés lehetőségei és tanításuk
 - Kikerülések
 - Előzések (járművek és mozgások szerint)
- A nehéz forgalmi viszonyok közötti közlekedés lehetőségei és tanításuk

- Útvonaltervezés (a csúcsforgalom elkerülése)
- Alkalmazkodás a csúcsforgalomhoz, a nehéz helyzet
- Oszlopmenet, forgalmi dugó
- A nehéz út és időjárási viszonyok közötti közlekedés lehetőségei és tanításuk
 - Nedves, vizes úton, esőben
 - Havas, jeges úton (havazásban, jégesőben)
 - Nyálkás, sáros úton
- A rossz látási viszonyok közötti közlekedés lehetőségei és tanításuk
 - Szürkületben
 - Éjszaka
 - Ködben és sűrű hóesésben
- A különböző kategóriájú járművek vezetésének sajátos módszerei és tanításuk
 - A jelölt által oktatni kívánt kategóriák jellegzetességei
- A lassítás és a megállás módszerei és tanításuk
 - Sebességcsökkentés adott sebességre
 - Tervezett megállás
 - Gyors megállás
 - A kerekek megcsúszásának elhárítása, a megcsúsztatás
- A biztonsági ellenőrzési feladatok oktatása
 - Az oktatás feladata: az egyes biztonsági berendezések megfelelőségének, ill. a közlekedésbiztonsággal összefüggő hibájának megállapítása
 - A biztonsági ellenőrzési feladatok és a műszaki ismeretek egymásra épülése.
 - A napi első elindulás előtti ellenőrzés módszerei és tanításuk
 - a gépkocsi biztonsági berendezéseinek ellenőrzése
 - A gépkocsi üzemeltetéséhez szükséges ellenőrzések, ill. berendezések használatának oktatása és módszerei
- Járműkezelési és manőverezési feladatok oktatása
 - A gyakorlatok egymásra épülése, a végrehajtás fázisai
 - A manőverezési gyakorlatok oktatási módszerei
 - Az előforduló jellegzetes hibák, ezek okai, valamint kijavítása
 - A motorkerékpárok vezetését befolyásoló vezetéstechnikai tényezők
- A járműkezelési vizsga (tantervi és vizsgakövetelmény szerinti) levezetése
 - A szakoktató közreműködése a biztonsági ellenőrzési feladatok végrehajtásánál
 - A tanpálya berendezése, a feladatok végrehajtásának sorrendje
 - A szakoktató instrukciói az egyes feladatok végrehajtása előtt és a két feladat között
- Járművezetés a közúti forgalomban
 - A jártasság és készség szintjére fejlesztett technikai kezelés alkalmazása a közúti forgalomban, mint a gyakorlati oktatás fontos részegysége
 - A szakoktatói munka tervszerűsége
 - Az elemi forgalmi vezetés részfeladatai
 - A „testre szabott” módszer fogalma, a visszacsatolás szerepe
 - A szakoktatói beavatkozás indokoltsága, módja önállóságra nevelés, visszacsatolás a tanulónak
 - Nevelési feladatok, a szabályok betartásának belső igénye
 - A preventív vezetés oktatásának lehetősége
 - Konkrét eset (veszélyhelyzet) felhasználása, feldolgozása az oktatásban
 - A tanuló felkészítésének lehetőségei a vizsgára
 - A forgalmi vizsga lebonyolításának szabályai
- A forgalmi vizsga módszertana
 - A szükséges okmányok, a gépkocsi esztétikai állapota

- Az utasítások (jogszabály szerinti) adása
- A szakoktató beszéde
- A szakoktatói beavatkozás indokoltsága
- A szakoktató viselkedése
- Amikor a szakoktató viszi vissza az autót
- A járművezető képzésben használható speciális oktatástechnológiai eszközök
 - A járművezető képzés oktatástechnológiai eszköztára
 - Szimulátorok
 - Vezetéstechnikai pályák
 - Biztonsági csarnokok
- Veszélyhelyzetek tanítása
 - A veszélyhelyzet fogalma és kialakulásának okai
 - A veszély felismerése, a dynamen helyzet
 - A veszély elhárítása, preventív, defenzív vezetési taktikák
 - Váratlan események
 - Balesetek és tanulságaik
 - Az oktatói beavatkozás
- Módszertani ajánlások a téma eredményes tanításához
 - A járművezetők képzésének cél- és feladatrendszere kategóriánként
 - A gyakorlati képzés tanterve kategóriánként
 - A tanulók
 - Csoportosítási szempontok
 - Típusok felismerése
 - Bánásmód az egyes típusokkal
 - Tanuló-oktató kapcsolata
 - Kapcsolat felvétel módszerei
 - A jó kapcsolat megtartásának módszerei
 - A megromló kapcsolat észlelése és rendezése
 - Az oktatásra használt gépkocsi és felszerelése
 - Gépkocsik és jellemzőik
 - Kötelező felszerelések
 - Egyéb felszerelések
 - Gépkocsi csere módszertani hasznosítása
 - A gépkocsi csere okozta zavarok
 - A zavarok feloldása a képzés javára
 - A járművezetők gyakorlati alapképzésének fő (átfogó) módszerei
 - A tanpályás képzés
 - A hagyományos képzés
 - A mélyvízbe dobás
 - A járművezetők gyakorlati forgalmi képzésének módszerei
 - A fokozatosság megteremtése
 - A tervszerűség biztosítása
 - A helyzet adta lehetőségek kihasználása
 - A gyakorlati foglalkozás felépítése
 - Bevezetés (számonkérés)
 - Feladat ismertetés
 - Gyakorlás (bemutatás)
 - Értékelés, új feladatok kijelölése
 - Az oktatói instrukciók
 - Instrukciók és a kapcsolattartás

- A követelmények
- Beszédtechnika
- A gyakorlásokkal szembeni követelmények
 - A fokozatosság
 - A folytonosság és rendszeresség
 - A teljesség
- A tanulók terhelése
 - Feladatok nehézsége, mennyisége
 - Feladatok ütemezése
 - Alkalmazkodás a mindenkori helyzethez
- A kettős visszacsatolás
 - Visszacsatolás a tanulónak (értékelés; önellenőrzés)
 - Visszacsatolás az oktatónak (önellenőrzés)
- A defenzív vezetés tanítása
 - A defenzív vezetés helye és szerepe
 - A defenzív szempontok rögzítése a tanulóknál
- A tanulók hibái, elvétések, a konfliktus helyzetek feloldása a képzés javára
 - Közvetlen módszerek
 - Közvetett módszerek
- A veszélyhelyzetek felhasználása a képzés javára
 - A konkrét eset közvetlen feldolgozása
 - A konkrét eset közvetett feldolgozása
 - A gondolkodás és az önellenőrzés fejlesztése

Részletes tanterv SZOD képzés esetén

Az oktatás során az alábbi felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Az alapszakos képzésben ismertetett tananyagot az autóbusz vezetés oktatásának specifikumait szem előtt tartva, és kiemelve, az eltéréseket kell oktatni, különös tekintettel:

- az eltérő jármű méretből adódó feladatokra
- a tantervi és vizsgakövetelményben meghatározott feladatokra
- a tömegközlekedési eszköz vezetéséből adódó felelősségre
- a kocsiszekrény ellenőrzésére
 - az utastér és a rakodótér ajtajainak nyitása, zárása
 - az utastér és a vezetőtér ellenőrzése (lépcsők, ülések, karfák, biztonsági övek, padlózat, világítás)
- az ajtóműködtető berendezésre
- beállásra autóbusz-megállóhelyre (autóbuszöbölbe) – kiállásra
- autóbusz forgalmi sávra és használatára
- az autóbusz közlekedés feltételeire
 - járművezetés személyi feltételei
 - a vezetési és a pihenő időszakokra vonatkozó szabályok
 - az analóg és a digitális tachográf használatára vonatkozó előírások
 - az autóbusz közlekedésben való részvételének egyes feltételei
 - a jármű tömegére és méreteire vonatkozó szabályok, az útvonalengedély
- az utasok kényelmére és biztonságára
 - személyszállítás
 - a vezető felelőssége az utas szállításnál
 - gyermekszállítás
- a gépkocsiveető és az utasok elhelyezkedésére
 - az egyes autóbuszokból való kilátás és korlátai

- az utasok figyelemmel kísérésének lehetőségei és azok szükségessége
- utasokra ható erőkre (álló utasok)
 - kanyarodás, oldalszél, borulás
 - kormányozottsági jelleg
 - gyorsítás, fékezés kanyarban
 - a borulás veszélyét növelő tényezők

Részletes tanterv SZOE képzés esetén

Az oktatás során az alábbi felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Az alapszakos képzésben ismertetett tananyagot az járműszerelvény vezetés oktatásának specifikumait szem előtt tartva, és kiemelve, az eltéréseket kell oktatni, különös tekintettel:

- az eltérő jármű méretből adódó feladatokra
- a tantervi és vizsgakövetelményben meghatározott feladatokra
- a jármű tömegére és méreteire vonatkozó szabályokra, az útvonalengedélyre
- a járműszerelvénnyel közlekedés feltételeire
 - járműszerelvény vezetésének személyi feltételei
 - a vezetési és a pihenő időszakokra vonatkozó szabályok
 - az analóg és a digitális tachográf használatára vonatkozó előírások
 - a járműszerelvény közlekedésben való részvételének egyes feltételei
 - járműszerelvény tömegére és méreteire vonatkozó szabályok, az útvonalengedély
- behajtási tilalmakra
 - járműszerelvényre vonatkozó behajtási tilalmak (általános és egyes járműszerelvényekre vonatkozó behajtási tilalmak)
 - különböző útvonal-típusok, korlátozott forgalmú övezet, lakó-pihenő övezet, kötelező legkisebb sebesség, méret-és tömegkorlátozások
- a besorolásra a bekanyarodás előtt hosszú, nagyméretű járműszerelvénnyel
 - jobbra bekanyarodás
 - balra bekanyarodás
 - segítő személy igénybevétele a bekanyarodáshoz
- megállásra, várakozásra
 - a járműszerelvényekre vonatkozó speciális szabályok
 - veszélyes anyagot szállító járműszerelvények
 - a megállási, várakozási tilalmak
- a pótkocsi csatlakoztatására, a járműszerelvények mozgására
 - a pótkocsi csatlakoztatása
 - a vontatás feltételei
 - a pótkocsi fel-és lekapcsolása
 - a járműszerelvények mozgása egyenes menetben, bekanyarodáskor és hátra-menetben
 - pótkocsis szerelvény
 - nyerges szerelvény és a csuklós járművek mozgása
- kanyarodásra, oldalszélre, borulásra
 - erőhatások a járműszerelvényre
 - a kanyarvétel módja járműszerelvénnyel (nyomvonal, sebesség)
 - a járműszerelvény fékezése kanyarban
 - a tartályos felépítmény viselkedése
 - borulás és stabilitás

Részletes tanterv SZOTR képzés esetén

Az oktatás során az alábbi felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

Az alapszakos képzésben ismertetett tananyagot a trolibusz vezetés oktatásának specifikumait szem előtt tartva, és kiemelve, az eltéréseket kell oktatni, különös tekintettel:

- az eltérő jármű méretből adódó feladatokra
- a tantervi és vizsgakövetelményben meghatározott feladatokra
- a tömegközlekedési eszköz vezetéséből adódó felelősségre
- a kocsiszekrény ellenőrzésére
 - az utastér ajtajainak nyitása, zárása
 - az utastér és a vezetőtér ellenőrzése (lépcsők, ülések, padlózat, világítás)
- az ajtóműködtető berendezésre
- beállásra autóbusz-megállóhelyre (autóbuszöbölbe) – kiállásra
- autóbusz forgalmi sávra és használatára
- a trolibusz közlekedés feltételeire
 - járművezetés személyi feltételei
 - az trolibusz közlekedésben való részvételének egyes feltételei
 - a jármű tömegére és méreteire vonatkozó szabályok, kötöttpályás közlekedés
 - indulási jel, irányjelzés
 - a lakott területen belül menetrend szerint közlekedő trolibusz megállóhelyről való elindulása
 - váltóállítás
- az utasok kényelmére és biztonságára
 - személyszállítás
 - a vezető felelőssége az utas szállításnál
 - gyermekek, mozgásukban korlátozottak
- a gépkocsiveető és az utasok elhelyezkedésére
 - az egyes trolibuszokból való kilátás és korlátai
 - az utasok figyelemmel kísérésének lehetőségei és azok szükségessége
- utasokra ható erőkre (álló utasok)
 - kanyarodás, oldalszél, borulás
 - kormányozottsági jelleg
 - gyorsítás, fékezés kanyarban
 - a borulás veszélyét növelő tényezők
- a trolibuszvezetés speciális veszélyhelyzeteire
 - megállóból történő elindulás
 - ajtókezelés
 - kanyarodás
 - a felsővezetékől való eltávolodás, sávváltás
 - hirtelen indítás, hirtelen fékezés
- F 1-2. Trolibusz jelzési és forgalmi utasításra

E. Műszaki ismeretek – MUSZ

Módszertani útmutató

A tantárgy eredményes tanításának érdekében az előadónak folyamatosan figyelemmel kell kísérnie a vonatkozó tantervek esetleges módosításait és a foglalkozások megtervezésekor figyelembe kell vennie őket. A tantervekkel kapcsolatban emelje ki, hogy a bennük foglalt utasítások kötelező érvényűek az oktatók számára.

Tárgyi feltételek

A „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgatárgy vizsgáztatására kialakított és a közlekedési hatóság által előzetesen meghatározott olyan helyiség, amelyben el van helyezve legalább egy darab, az adott kategóriába tartozó működőképes jármű, továbbá megtalálhatók a meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges alábbi szerszámok és eszközök:

- 1 db asztal, 1 db szék
- 1 db működtethető félpótkocsi-támasztóláb (lehet a félpótkocsin is),
- 1 db működtethető nyeregszerkezet (lehet a járműszerelvényen is),
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),
- 1 db működtethető tartósfék (falitablón vagy lehet a járművön is).
- 1 db működtethető tachográf (lehet a járművön is),
- 1 db működtethető hidraulikus szervokormány (lehet a járművön is),
- 1 db a járműhöz tartozó pótkerék,
- 1 db jármű tömegének megfelelő emelő,
- 1 db akkumulátor,
- 1 db akkumulátortöltő berendezés,
- 1 db kétkörös, kétvezetékes légfékmodell (lehet a tehergépkocsin is),
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.
- bemutató és szerelhető benzin- és dízel motorok, benzin és dízel keverékképző berendezések
- bemutató és szerelhető fokozatos, fokozatmentes és automata sebességváltók, kardáncsuklók, differenciálművek
- bemutató és szerelhető személygépkocsi futóművek, kormányberendezések, dob-és tárcsafékek, fékszerelvénnyel és nyomásszabályozók, hidraulikus és légfékberendezés
- elektromos és elektronikus berendezések (gyújtórendszer, jelző- és világítóberendezések, ablaktörlő- és mosó berendezések)
- passzív biztonsági elemek (biztonsági övek, légzsák)
- intelligens rendszerek (blokkolásgátló, kipörgésgátló, elektronikus menetstabilizáló, elektronikus fékerő-elosztó)

A helyiségnek meg kell felelnie a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak is. Az oktatás ideje alatt gondoskodni kell a motor üzemeltetéséből keletkező gázok elvezetéséről. A helyiségben el kell helyezni továbbá a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és töltetű tűzoltó készüléket. A helyiség fűtését – minimálisan 18 °C –, világítását és szellőzését biztosítani kell. A résztvevők számára megfelelő WC-t és kézmosási lehetőséget kell biztosítani.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - mindhárom szakon (K, M, Gy) szerzett közúti járművezető szakoktatói oklevél és felsőfokú végzettség

- közúti járművezetői vizsgabiztosi képesítés
- járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség
- műszaki tanári, műszaki szakoktatói végzettség
- 5 éves tanítási gyakorlattal

Részletes tanterv

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

- A gépjármű felépítése
- A motorok felépítése és működése
 - Az Otto-motor működése
 - A dízelmotorok
 - A többhengeres motorok
- Motorok hűtése és kenése
 - A motor hűtése
 - a léghűtés
 - a szivattyús vízhűtés
 - a hűtőrendszer feltöltése és leeresztése
 - a hűtőtest tisztítása
 - a ventilátor ellenőrzése
 - a termosztát ellenőrzése
 - a hűtőfolyadék hőmérsékletének ellenőrzése
 - A motor kenése
 - a motorolajok,
 - olajozási rendszerek,
 - az olajhűtő (hőkicserélő),
 - a forgattyúház szellőztetése.
 - Ellenőrzés, üzemeltetés, karbantartás
 - a keverékolajozás ellenőrzése,
 - a szivattyús olajozás ellenőrzése.
- Motorok tüzelőanyag-ellátása
 - A tüzelőanyagok
 - a benzin,
 - a gázolaj.
 - A dízelmotor tüzelőanyag-ellátása
 - a tápszivattyú,
 - a gázolajsűrők,
 - a befecskendező- szivattyú,
 - a nyomócsövek és a befecskendező-porlasztók,
 - EDC rendszerek,
 - Common-Rail rendszerek,
 - az elosztó rendszerű befecskendező-berendezés,
 - sebességkorlátozó.
 - A szívó- és kipufogórendszer
 - a szívóberendezés,
 - a kipufogó-berendezés,
 - a kipufogógázok tisztítása katalizátorral.
 - Ellenőrzés, üzemeltetés, karbantartás
 - a dízel tüzelőanyag-ellátó berendezés ellenőrzése, karbantartása,
 - a szívó- és kipufogórendszer ellenőrzése, karbantartása.
- A motorok felépítése és működése
 - A motorok szerkezeti felépítése

- A többhengeres motorok
- A dízelmotorok
 - a négyütemű dízelmotor működése,
 - keverékképzés és égési folyamat a dízelmotorban,
 - közvetlen befecskendezésű illetve kamrás dízelmotorok,
 - dízelmotorok kipufogógáz-turbinás feltöltővel.
- Ellenőrzés, üzemeltetés, karbantartás
 - a motor ellenőrzése és karbantartása,
 - a turbófeltöltő ellenőrzése, üzemeltetése.
- Az erőátviteli berendezés
 - a tengelykapcsoló
 - a nyomatékváltó
 - a kerekek hajtása (összkerék-hajtás, osztóművek, mellék-hajtóművek)
 - a kardántengely, differenciálmű (differenciál zár)
 - hajtóműolajok
- A futómű
 - a kerekek
 - a gumiabroncsok
 - kerékagyak, keréktengelyek
 - a kerekek felfüggesztése és rugózása
 - a karosszéria (alváz) magasságának állítása kézi karos szeleppel
 - ikertengelyek
 - lengéscsillapítók
 - stabilizátorok
- A gépkocsi kormányzása
 - a kormányzás geometriája
 - a kormányzott kerekek állása
 - a tehergépkocsik (pótkocsik) kormányzása
 - kormányberendezések
 - ellenőrzés, karbantartás
- Fékberendezések
 - a fékberendezések feladata és a vonatkozó előírások
 - a kerékfékszerkezetek
 - a gépkocsik üzemi fék-berendezései
 - a blokkolásgátló berendezés (ABS)
 - a kipörgés (csúszás) gátló berendezés (ASR)
 - rögzítőfék berendezések és szerelvényeik
 - tartós lassítófék berendezések
 - csővezetékek, csőkötések
- Villamos berendezések
 - az akkumulátor
 - az áramfejlesztő
 - az indítómotor
 - gyújtóberendezések
 - egyéb villamos berendezések
 - világítóberendezések
 - jelzőberendezések
 - a dízelmotor indítását segítő berendezések

- ellenőrzés, üzemeltetés, karbantartás
- Aktív és passzív biztonság
 - intelligens rendszerek
 - aktív biztonság elemei
 - passzív biztonság elemei
 - utasvédelem
 - partnervédelem
 - gyalogosok védelme
- A személy- és teherszállítás általános szabályai tehergépkocsin, mezőgazdasági vontatón, lassú járművön és pótkocsin
- A szállító járművek típusai.
- A járművek rakodásakor betartandó általános szempontok.
- A billenő rakfelületű (önürítő) járművek.
- Az önrakodó tehergépkocsik.
- A rakomány rögzítésének követelményei és a rakományrögzítő eszközök
 - oldalfalak,
 - koszorúképzés arra alkalmas árukkal,
 - rakoncák (támasztókarok),
 - biztosítóeszközök,
 - rögzítőeszközök.
- Az egység rakomány-képzés
- Különböző rakománycsoportok rakodása és rögzítése
 - kerekes járművek szállítása,
 - folyadékok és gázok szállítása,
 - táblaüveg, síküveg szállítása,
 - kábeldobok szállítása,
 - gépek és alkatrészek szállítása,
 - fémgyártmányok és félkész termékek szállítása,
 - a palettás áru szállítása,
 - gyűjtőrakomány szállítása,
 - élő állatok szállítása,
 - bútorszállítás,
 - folyékony áruk szállítása,
 - panelszállítás,
 - hosszú áruk fuvarozása,
 - nagy tömegű és nagyméretű áruk fuvarozása,
 - ömlesztett áruk szállítása.
- A gépjárműgyártás jövője
- Veszélyes áruk szállítása
 - jellemző veszélyek,
 - az ADR áruosztályai,
 - a veszélyes áruk közúti szállításának személyi feltételei,
 - a veszélyes árut szállító járművek kialakítása és szükséges felszerelése,
 - a járművek és küldeménydarabok megjelölése,
 - a járművek megrakása,
 - mentesítések az ADR előírásai alól,
 - rendkívüli esemény.
- Munkavédelem

- A munkáltatók és a munkavállalók kötelességei és jogai az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósításában.
- A munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása.
- A munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása.
- A járművek mozgatása az üzem (javító, karbantartó, tároló) területen.
- A karbantartás és javítás általános biztonsági előírásai.
- Munkavégzés szerelőaknában.
- A járművek emelése.
- Gumiszerelés.
- Járművek mosása.
- Alkatrészmosás.
- Az akkumulátor kezelése.
- Az elhasznált üzemanyag és tisztítóanyag kezelése.
- Az elsősegélynyújtó felszerelés.
- Környezetvédelem
- Tűzvédelem
 - Az égés
 - Tűzveszélyes tevékenység.
 - Szabadban való tüzelés.
 - Dohányzás
 - Az üzemanyagtöltő állomásra vonatkozó tűzrendészeti szabályok.
 - Csatornahálózat.
 - Szállítás és vontatás.
 - Járművek, tárolók.
 - Tűzjelzés, a tüzeset bejelentése.
 - Tűzoltó készülék
 - A járműtüzek, a tűz oltása
 - A tűzvédelmi rendelkezések megszegésének jogkövetkezményei.
- A járműszerelvény felépítése
 - a vontató és a pótkocsi alváza (teljes és félpótkocsis),
 - a felépítmény: fix, billenthető, különleges (autó-, hajó-, konténer-, panel-, áruszállító), tartály,
 - a raktér billentő szerkezete, működtetése,
 - a vonószerkezetek kialakítása, működtetése (vonóhorgos, csapos vonófej, nyeregyszerkezet),
 - a vázszerkezet, a felépítmény ellenőrzése és karbantartása.
- A futómű
 - a kerekek, a kerekek felfüggesztése és rugózása,
 - félpótkocsi támasztólábakkal,
 - lengéscsillapítók,
 - ellenőrzés, karbantartás.
- A járműszerelvények kormányzása
 - A kormányzás geometriája
 - A kormányzott kerekek állása
 - Kormányberendezések
 - kormányművek (kormánygépek), szervokormányművek.

- A járműszerelvények kormányzása
 - egytengelyes utánfutók, középtengelyes pótkocsik,
 - a félpótkocsi,
 - többtengelyes pótkocsik (forgószámolyos, önbeálló tengelyes).
- Ellenőrzés, üzemeltetés, karbantartás
 - a kormányhajtjáték és a kormányerő mérése,
 - a hidraulikus szervokormányok ellenőrzése és karbantartása.
- A fékberendezések
 - A pótkocsi üzemi fék-berendezése
 - a mechanikus ráfutófék szerkezete és működése,
 - az egy vezetékes, a két vezetékes és az egy plusz két vezetékes légfék szerkezete, működése, kapcsolása,
 - a fékberendezések ellenőrzése és karbantartása.
 - A pótkocsi rögzítő fékezése
 - a járműszerelvény rögzítő fékezése,
 - a lekapcsolt pótkocsi rögzítése mechanikus rögzítő fékkel.
 - A pótkocsi fékerő-módosítók
 - a kézi állítású fékerő-korlátozó ellenőrzése,
 - a fékerőszabályzók (mechanikus, pneumatikus).
 - A vonójármű- és a pótkocsi tartós fékezése
 - a kipufogófék + elektromágneses szelep,
 - elektromos örvényáramú fék,
 - hidrodinamikus fék.
 - A blokkolásgátló (ABS), a kipörgésgátló (ASR) és az elektronikus menetstabilizáló (ESP) berendezések
 - működési elvük,
 - a működés ellenőrzése.
- Világító- és jelzőberendezések
 - világító- és jelzőberendezések,
 - villamos csatlakozók,
 - visszajelző lámpák,
 - ellenőrzés, karbantartás.

Részletes tanterv SZOTR képzés esetén

Az oktatás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni.

- Az trolibusz felépítménye
 - Vázszerkezet és a kocsiszekrény
 - Az alvázon levő berendezések:
 - vonószemek (vontatáshoz)
 - kürt, légfeltöltő szelepek,
 - kormány szerkezet a rásegítő motorral, munkahengerrel
 - kézfék rudazat,
 - légtartályok, légvezetékek
 - első híd és szerelvényei, (laprugók, légrugók, teleszkópok, légfékhengerek, tengelycsonkok, irányított kerekek,)
 - légsűrítő meghajtó motor
 - generátor a meghajtómotorral, ventilátorral, légvezető csatornák,
 - hátsó híd és szerelvényei (féltengelyek, hajtott kerekek, laprugók, légrugók, teleszkópok, légfékhengerek, differenciálmű, hozzátartozóan a kardántengely,
 - akkumulátorok,

- földelő lánc
- áramszedő felépítése és feladata
- zavarászűrők
- Áramszedő rögzítő kampók
- Szereléshez gumiszőnyeg
- Kormány szivattyú a hajtómotorral és a fő fékszelep szerelő doboz
- Szervo automatika szerelő doboz
- Generátor a hajtómotorral szerelő doboz
- Légsűrítő a hajtómotorral szerelő dobozok
- Légrugók szerelő dobozok
- Utas ajtók
- Méret és helyzetjelzők
- Szerelő létra
- a különböző rendeltetésű kocsiszekrények,
- Utastér
- Vezetőfülke
- Pneumatikus ajtók
- A trolibusz vontatómotor működése
- Villamos motorok (Egyenáramú motor működési elve és felépítése, soros, párhuzamos)
- A trolibuszok kisértésű hálózata (A gyenge áramú hálózat szerepe)
 - Null feszültség relé rendeltetése
 - Manőverező fokozat és rendeltetése
 - Szervo kontrollerek és működése
 - Vezérlő kontrollerek
 - A villamos fékezés
 - Méret és helyzetjelző, lépcsővilágítás
 - Utastér világítás
 - A jelző hangok (csengők) fajtái
- A trolibusz elektromos védőberendezései
 - Automatikus megszakító szerepe beállítási értéke
 - Zavarászűrő és feladata
- A trolibusz erősáramú berendezései
 - Meghajtó motor
 - Generátor
 - Kormány szervó rásegítő szivattyú motorja
 - Légsűrítő
 - Vezetőfülke fűtés
 - Erősáramú ampermérő műszer
 - Kontaktorok, erősáramú relék
 - Indító ellenállások
 - Biztosítékok
 - Áramszedő
 - Vezérlőkontrollerek
 - Szervokontrollerek (csoportos ellenállás kontrollerek)
 - Söntelleállások
 - Zavarászűrők
 - Automatikus kapcsoló (AV túláramkapcsoló)

- műszertábla (jelzőlámpák, kapcsolók, ellenőrző műszerek),
- utas ajtók és működtetésük, vészkijáratok az autóbuszon,
- szellőzés, fűtés; külön fűtőberendezéssel fűthető utastér,
- légkondicionáló berendezés,
- központi vészkapcsoló,
- trolibusz feszültség mentesítése.
- A közlekedés különleges helyzetei
 - Közlekedés éjszaka és korlátozott látási viszonyok között
 - a forgalomban részt vevő és az álló járművek kivilágítása.
 - Műszaki hiba, közúti baleset
 - az elromlott jármű vontatása, elhelyezése és megjelölése, a járművek eltávolítása,
 - eljárás baleset esetén,
 - eljárás veszélyes anyag szállítása során előálló rendkívüli veszély esetén.
- A trolibuszvezetés speciális veszélyhelyzetei
 - megállóból történő elindulás,
 - ajtókezelés,
 - kanyarodás,
 - a felsővezetékktől való eltávolodás, sávváltás,
 - hirtelen indítás, hirtelen fékezés.
- A trolibusz szerkezeti felépítése
 - A trolibusz kocsiszekrénye
 - Az áramszedő, az áramszedő lehúzó berendezés és működtetése
 - A trolibusz áramkörei
 - Az erőforrás
 - A futómű, tengelyek, kerekek, rugózás, kormány, fék
 - A biztonsági és jelzőberendezések
- Az önjáró képességgel rendelkező trolibusz

F. Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning – ÖKKT

Módszertani útmutató

A tantárgy tanításának a célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az vizsgázókkal szembeni helyes magatartásformákat, és a megfelelő kommunikációs normák alkalmazását. Az „Önismereti, kommunikációs és konfliktuskezelési tréning” kis csoportos foglalkozás (10-15 fő) keretében történik.

Tárgyi feltételek

A szaktanfolyam létszámának megfelelő tanterem.

Személyi feltételek

A tantárgyat olyan személy oktathatja, aki rendelkezik az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:

- utánpótlás foglalkozásvezető
- pszichológus, közlekedés pszichológus
- közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint nem volt a közúti járművezetői vizsgabiztosi tevékenységtől eltiltva.

Részletes tanterv

A csoportfoglalkozás első fázisa:

1. Keretek megbeszélése:
 - tréning célja,
 - időbeosztás,
 - működési szabályok.
2. Első benyomások alakulása, szerveződése:
 - bemutatkozás,
 - feszültségoldás, identitás felszínre hozása, szerepek.
3. Önismeret alapjai, személyészlelés:
 - Johari ablak,
 - kétértelmű ábra,
 - én és a másik,
 - személyészlelés alapjai, buktatói, módszerei.
4. Előítéletektől az empátiáig, a bizalom lépései:
 - háttérleltár gyakorlat,
 - egyéni érzékenység társas vonatkozásai és viselkedés szintű megnyilvánulásai,
 - empátiás gyakorlat (egymásra hangolódás: „ház-fa-kutya”),
 - együttműködési készség gyakorlatok (követés – vezetés),
 - bizalom lépcsőfokai, kialakítása, összefoglalás.
5. Oktató-tanuló kapcsolata szerepjáték (oktató-tanuló típusok)

A csoportfoglalkozás második fázisa:

6. Az első fázis hangulati, indulati, érzelmi lecsapódásai, levezetése
7. Erősségeim – gyengeségeim az oktatásban, szakoktatói pályaprofil
8. Konfliktushelyzetek
 - a közlekedésben és az oktatásban,
 - a kettő összefüggései és összehangolása (szélsőségek megbeszélése, jó megoldások keresése).
9. Konfliktuskezelési kérdőív kitöltése és önismereti szintű megbeszélése

A csoportfoglalkozás harmadik fázisa:

10. A második fázis hangulati, indulati, érzelmi lecsapódásai, levezetése

11. Kommunikáció, mint eszköz az oktató kezében

- a kommunikáció csatornái,
- kommunikációs gyakorlatok
(verbális, nem verbális, metakommunikatív),
- a hitelesség.

12. Kommunikációs stílusom kérdőív kiscsoport szintű feldolgozása

13. Csoportértékelés (oktató választása és választás indoklása)

14. Csoportzárás

G. Hospitálás és tanítási gyakorlat – HOSP

Módszertani útmutató

A hospitálási gyakorlat lehetőséget kínál a tanórai történések célirányos megfigyelésére. A képzés fajtájától függően, hospitálás Közlekedési ismeretek, Szerkezetan és üzemeltetési ismeretek, Járművezetés elmélete, Munkavédelem, tűzvédelem, szállítás, Biztonsági ellenőrzési és üzemeltetési ismeretek, Járműkezelés, Rutin, Forgalmi vezetés órákra kell, hogy kiterjedjen. A hospitálási és tanítási gyakorlat minden esetben valós, beiskolázott tanuló, valamint az oktató jelenlétében történhet meg. A szakoktató jelölt önállóan (szakoktatói felügyelet nélkül) nem tevékenykedhet. A szaktanfolyamra beiskolázott hallgatók az előírt hospitálások és tanítási gyakorlatok teljesítését a „Szakoktatói hospitálások igazoló lapja”-n igazoltatják le.

Alapképzés	Hospitálás			Tanítási gyakorlat		
	„A” kategória	„B” kategória	„C” kategória	„A” kategória	„B” kategória	„C” kategória
SZOA (minimum 88 óra)	minimum 10 óra	minimum 15 óra	minimum 10 óra	minimum 10 óra	minimum 15 óra	minimum 10 óra

A kötelezően előírt óraszámhoz szükséges fennmaradó 18 órát a képző szerv a hallgatóval egyeztetve határozza meg, hogy milyen kategóriákban és mely tevékenységre használja fel.

Kiegészítő képzés	Hospitálás	Tanítási gyakorlat
SZOD (minimum 24 óra)	minimum 10 óra	minimum 10 óra
SZOE (minimum 24 óra)	minimum 10 óra	minimum 10 óra
SZOTR (minimum 24 óra)	minimum 10 óra	minimum 10 óra

A kötelezően előírt óraszámhoz szükséges fennmaradó 4 órát (képzésenként) a képző szerv a hallgatóval egyeztetve határozza meg, hogy mely tevékenységre használja fel.

A táblázatban feltüntetett óraszámok a kötelezően előírt minimumokat jelenti. A képesítő vizsgáig a jelölt további órákat is teljesíthet.

Tárgyi feltételek

- Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, az egyes kategóriák oktatásához előírt tárgyi feltételekkel
- A tantárgy csak olyan képzőszervnél végezhető, amely az elmúlt három évben nem volt jogerősen elmarasztalva a képzési tevékenysége tekintetében

Személyi feltételek

- Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, az egyes kategóriák oktatásához előírt személyi feltételekkel

- A tevékenység csak olyan szakoktató mellett végezhető, aki az elmúlt három évben nem volt jogerősen elmarasztalva a képzési tevékenysége tekintetében, valamint a megelőző évben legalább 30 fő tanulót a gyakorlati képzésben sikeresen leoktatott.

Részletes tanterv

Az hospitálás során az alább felsorolt ismeretanyagot kell bemutatni, illetve megismerni.

- A pszichológiai feltételek megteremtése, érdeklődés felkeltése.
- A tanterv szerinti (a hallgatóra váró) feladatok ismertetése.
- A gyakorlati oktatás sajátosságai, speciális oktatási módszerei.
 - A járművezető-tanuló munkájának természete.
 - A test igénybevétele.
 - A szervezet kalória-felhasználása.
 - Vezetés közben végzett izommunka.
 - Szellemi igénybevétel.
 - Érzelmi igénybevétel.
 - A teljesítőképesség és a teljesítménykészlet.
 - Az információ-felvétel sajátossága.
 - Az információ feldolgozása.
 - A feladatmegoldás elemzése.
 - A cselekvés és a képzelet viszonya.
 - A cselekvés tanulás-lélektani sajátosságai.
- Az oktató és tanuló kommunikációs kapcsolata.
- Oktatás és nevelés: közlekedési magatartásforma kialakítása.
- Az utánpótlás erősítése példamutatással.
- Az oktatói értékelés szerepe, módszerei.
- A gyakorlati képzésen megoldásra váró fő feladatok.
- A vezetési karton szerepe, vezetésének szabályai.
- Az oktatójármű kötelező felszerelése, az oktatójárművel szemben támasztott követelmények.
- A tanpályák kialakítása, felszereltsége, jelentősége a gyakorlati oktatásban.
- A biztonsági ellenőrzési feladatok és a műszaki ismeretek egymásra épülése.
- A napi első elindulás előtti ellenőrzés módszerei és tanításuk.
- A gépkocsi biztonsági berendezéseinek ellenőrzése.
- A gépkocsi üzemeltetéséhez szükséges ellenőrzések, ill. berendezések használatának oktatása és módszerei.
- Járműkezelési és manőverezési feladatok oktatása
 - Az oktatás tartalma: ismeret, jártasság, készség.
 - A gyakorlatok egymásra épülése, a végrehajtás fázisai.
 - A manőverezési gyakorlatok oktatási módszerei.
 - Technikai kezelési „rávezető” gyakorlatok.
 - Az előforduló jellegzetes hibák, ezek okai, valamint kijavítása.
 - A különböző járműtípusok vezetését befolyásoló vezetéstechnikai tényezők.
- A járműkezelési vizsga levezetése
 - A szakoktató közreműködése a biztonsági ellenőrzési feladatok végrehajtásánál.
 - A tanpálya berendezése, a feladatok végrehajtásának sorrendje.
 - A szakoktató instrukciói az egyes feladatok végrehajtása előtt és a két feladat között.
- Járművezetés a közúti forgalomban
 - A szakoktatói munka tervszerűsége.

- A forgalmi vezetés részfeladatai, az alapvető leggyakoribb manőverek.
- A közlekedési partnerek jellemzői, viselkedésük.
- Utak, kereszteződések, csomópontok.
 - Sáv- és sebességtartás, alkalmazkodás a közlekedési partnerekhez.
 - Az útkereszteződés megközelítése, besorolás, elsőbbség, áthaladás.
 - Bekanyarodás jobbra és balra.
 - Nyom- vagy sávváltoztatás, kikerülés.
 - Az előzés technikája.
- Dynomen helyzetek.
- Konkrét eset (veszélyhelyzet) felhasználása, feldolgozása az oktatásban.
- A preventív vezetés oktatásának szükségessége és lehetősége.
- Országúti vezetés.
- Éjszakai vezetés.
- Forgalmi vizsgafeladatok. (parkolás, megfordulás)
- A „testre szabott” módszer fogalma, a visszacsatolás szerepe.
- A szakoktatói beavatkozás indokoltsága, módja.
- Önállóságra nevelés, visszacsatolás a tanulónak.
- Nevelési feladatok, a szabályok betartásának belső igénye.
- Konfliktusok kezelése, az etikus oktatói magatartás.
- Közlekedési gondolkodás, fantázia, figyelem, érzékszervek fejlődése, fejlesztése.
- A tanuló felkészítése a vizsgára.
- A forgalmi vizsga lebonyolítása.
- Felkészítés a gyakorlati oktatásra helyzetgyakorlatok.
- A forgalmi vizsga módszertana
 - A szükséges okmányok, a gépkocsi esztétikai állapota.
 - Az utasítások (szabályzat szerinti) adása.
 - A szakoktató beszéde.
 - A szakoktatói beavatkozás indokoltsága.
 - A szakoktató viselkedése.
 - Amikor a szakoktató viszi vissza a járművet.
- Hospitálások, tanítási gyakorlatok
 - Célja, feladata.
 - A kijelölt szakoktató szerepe.
 - Megfigyelési szempontok (jegyzet készítése).
 - A hospitálási tapasztalatok összegzése.
 - A tanítási gyakorlatok megszervezése, lebonyolítása, ellenőrzés, konzultáció.
 - Egy tanuló, egy oktató-jelölt elve.
 - Ismerkedés a konkrét oktatójárművel, az oktatójelölt vezessen minden olyan kategóriába tartozó járművet, melyre oktatási jogosultságot kíván szerezni.. A személygépkocsit a gépkocsivezető és az oktató helyéről egyaránt vezesse.
 - A jelölt fokozatosan vegye át a tanuló oktatását a kijelölt szakoktató belátása szerint.
 - A kijelölt szakoktató beavatkozása az oktatójelölt tevékenységébe.

VI. Vizsgakövetelmények

1. Közúti járművezetői szakoktatói felvételi vizsgák

A. Közúti járművezetői szakoktatói alapképzés felvételi vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	FKAA	Közlekedési alapismeretek motorkerékpárral („A1”, „A2”, „A” kategória)	Számítógépes elméleti
	FKAB	Közlekedési alapismeretek személygépkocsival („B” kategória)	Számítógépes elméleti
	FKAC	Közlekedési alapismeretek nagykategóriás járművel („C”, „C+E”, „D” kategória)	Számítógépes elméleti
	FSZÜ	Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek („B+E”, „C”, „C+E” kategória)	Számítógépes elméleti
	FSZI	Szakmai ismeretek	Szóbeli vizsga
Gyakorlat	FA	„A” kategóriás járműkezelés	Gyakorlati vizsga
	FB	„B” kategóriás járművezetés	Gyakorlati vizsga
	FC	„C” kategóriás járművezetés	Gyakorlati vizsga

B. Közúti járművezetői szakoktatói „D” kategóriás kiegészítő képzés felvételi vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	FD	„D” kategóriás járművezetés	Gyakorlati vizsga

C. Közúti járművezetői szakoktatói „E” kategóriás kiegészítő képzés felvételi vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	FE	„C+E” kategóriás járművezetés	Gyakorlati vizsga

D. Közúti járművezetői szakoktatói „Tr” kategóriás kiegészítő képzés felvételi vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	FTR	„Tr” kategóriás járművezetés	Gyakorlati vizsga

2. Közúti járművezetői szakoktatói képesítő vizsgák

A. Közúti járművezetői szakoktatói alapképzés képesítő vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Elmélet	KKÖZL	Közlekedési szakmai ismeretek	Számítógépes elméleti
	KJKR	Járművezető-képzés rendszere, ügyvitele	Számítógépes elméleti
	KAND	Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan	Szóbeli vizsga
	KZD	Záró dolgozat megvédése**	Szóbeli vizsga
Gyakorlat	KMUSZ	Műszaki ismeretek	Gyakorlati vizsga*
	KA	„A” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*
	KB	„B” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*
	KC	„C” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*

B. Közúti járművezetői szakoktatói „D” kategóriás kiegészítő képzés képesítő vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	KD	„D” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*

C. Közúti járművezetői szakoktatói „E” kategóriás kiegészítő képzés képesítő vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	KCE	„C+E” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*

D. Közúti járművezetői szakoktatói „Tr” kategóriás kiegészítő képzés képesítő vizsgái

Vizsgatárgy típusa	Vizsgatárgy kódja	Vizsgatárgyak	Vizsgatárgy fajtája
Gyakorlat	KTR	„Tr” kategóriás járművezetés oktatása	Gyakorlati vizsga*

* a vizsgázó részéről járművezetéssel nem járó gyakorlati vizsga

** csak utolsó vizsgaelemként értelmezhető

3. A vizsgáztatás egyéb feltételei

A szakoktatói alapképzés elméleti képesítő vizsgája (a „Záró dolgozat megvédése” vizsgatárgy kivételével) csak a szaktanfolyam elméleti részének igazolt elvégzése után történhet meg. A gyakorlati képesítő vizsgára jelentés csak a szaktanfolyam elvégzése, és a kötelezően előírt hospitálási és tanítási gyakorlat igazolt teljesítése után történhet meg. A képesítő vizsga javítóvizsgáin egy vizsgatárgyból összesen két javítóvizsga tehető. A szaktanfolyam képesítő vizsgájáig minden alapképzésben résztvevő hallgatónak záródolgozatot kell készíteni. A záródolgozat elkészítésével, leadásával, bírálatával kapcsolatos teendőket, információkat a képzőintézmény határozza meg úgy, hogy az elbírált és javasolt minősítéssel (megfelelő - nem megfelelő) ellátott záródolgozat a vizsgabizottság rendelkezésére álljon legkésőbb a gyakorlati képesítő vizsga időpontjában. Képesítő vizsgára csak megfelelő minősítéssel ellátott záródolgozattal rendelkező jelentkezők jelentkezhetnek.

VII. Vizsgatárgyak vizsgakövetelményei

A vizsgatárgyak felsorolása

1. Felvételi vizsgatárgyak

A. Közlekedési alapismeretek motorkerékpárral („A1”, „A2”, „A” kategória)

A vizsgatárgy kódja: FCAA

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy – az adott „A1”, „A2”, „A” kategóriát magába foglaló – 55 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 55 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 55 pont, melyből a sikeres vizsgálóhoz legalább 50 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik az „A1”, „A2”, „A” kategóriát magában foglaló, járművezetői képzésben alkalmazott „Közlekedési alapismeretek”, „Járművezetés elmélete” és „Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek” című tantárgyainak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a fenti kategóriákra érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

B. Közlekedési alapismeretek személygépkocsival („B” kategória)

A vizsgatárgy kódja: FKAB

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy – az adott „B” kategóriát magába foglaló – 55 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 55 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 55 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 50 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik az „B” kategóriát magában foglaló, járművezetői képzésben alkalmazott „Közlekedési alapismeretek”, „Járművezetés elmélete” és „Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek” című tantárgyainak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

C. Közlekedési alapismeretek nagykategóriás járművel („C”, „C+E”, „D” kategória)

A vizsgatárgy kódja: FKAC

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy – az adott „C”, „C+E”, „D” kategóriát magába foglaló – 25 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 25 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 25 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 22 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik az „C”, „C+E”, „D” kategóriát magában foglaló, járművezetői képzésben alkalmazott „Közlekedési alapismeretek”, „Járművezetés elmélete” című tantárgyainak ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a fenti kategóriákra érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

D. Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek („B+E”, „C”, „C+E” kategória)

A vizsgatárgy kódja: FSZÜ

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy – az adott „B+E”, „C”, „C+E” kategóriát magába foglaló – 25 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 25 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 25 pont, melyből a sikeres vizsgálóhoz legalább 22 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik az „B+E”, „C”, „C+E” kategóriát magában foglaló, járművezetői képzésben alkalmazott „Szerkezeti és üzemeltetési ismeretek” című tantárgy ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a fenti kategóriákra érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

E. Szakmai ismeretek

A vizsgatárgy kódja: FSZI

A vizsga követelményei

A „Szakmai ismeretek” szóbeli vizsga csak utolsó felvételi vizsgaelemként tartható meg az elnök és legalább egy vizsgabizottsági tag jelenlétében.

A felvételi vizsgaelem során meg kell győződni a felvételiző szövegértéséről, beszédképességéről, kapcsolatteremtő képességéről, kommunikációjáról, szakmai elhivatottságáról.

A vizsga időtartama 20 perc.

Sikertelen a vizsga, ha:

- bármely tétel tekintetében a vizsgázó tájékozatlanságot árul el,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék.

A vizsga ismeretanyaga

- A közlekedés biztonságának fokozásáról, a közlekedési kultúra növeléséről, a közlekedési szabályok és a helyes közlekedési magatartásformák megismeréséről a jelölt által alkotott kép, vélemény megismerése,
- a járművezető képzésben előírt nevelési és oktatási célok, módszerek ismerete, helyes értelmezése, értékrend, motiváció.

Szóbeli tételek kérdései:

- Hogyan magyarázná el egy vezetői engedéllyel még nem rendelkező részére a KRESZ-ben meghatározott bizalmi elvet?
- Mopedes elméleti vizsgájára készülő fiatal ismerőse az alábbi kérdést teszi fel Önnek: A zavarás, az akadályozás, vagy a veszélyeztetés tiltása jelent szigorúbb tilalmat? Hogyan magyarázná el neki?
- Értelmezze egy „B” kategóriás vizsgájára készülő diáknak a megállás és a várakozás fogalmát!
- Egy baráti beszélgetés közben elhangzik, hogy a legtöbb baleset az ittas vezetés miatt következik be. Barátai az Ön véleményére is kíváncsiak: Ön szerint melyek a leggyakrabban előforduló szabálysértések, amelyeknek hatására közúti baleset következik be?
- Hogyan ismertetné kezdő tehergépkocsi-vezetők részére a féktávolság és a követési távolság közötti különbséget?
- Baráti társaságban kisebb vita támadt a zéró tolerancia szükségességével kapcsolatban. Milyen érveket tudna felhozni mellette, egy ellenzőjével történő beszélgetésben?
- Az osztrák Alpokban síel, barátaival. Este autóval indulnak a közeli sörözőbe. Ön, mint járművezető természetesen nem fogyaszt alkoholt, de osztrák ismerősei felvilágosítják, hogy itt kis mértékben lehet. Miben látja a két ország e szabályozásbéli különbségét?
- Milyen speciális ismeretekre hívná fel a 10-14 éves gyermekek figyelmét kerékpárosok közlekedésével kapcsolatban?
- Milyen speciális ismeretekre hívná fel a 14-18 éves fiatalok figyelmét motorkerékpárosok közlekedésével kapcsolatban?
- Közlekedésbiztonsági előadást tart a VOLT fesztiválon 17-22 éves korosztályú hallgatósága számára, az ún. disco balesetek megelőzésével kapcsolatban. Milyen leggyakoribb okokat említene az ilyen jellegű súlyos, vagy halálos kimenetelű baleseteknél? Milyen lehetőségeket ajánlana a fiatalok részére ezen balesetek számának csökkentésére?

- Magyarozza el egy középiskolai osztályfőnöki óra keretein belül, hogy mi a különbség az ittas vezetés és a kábítószeres befolyásoltág alatti vezetés között!
- Kezdő járművezetők részére fejtse ki az eco-driving lényegét!
- Ismertesse néhány gondolatban egyetemista fiatalok részére az EU közúti közlekedésbiztonsági célkitűzéseit!
- Fiatalok egy kisebb csoportját autógyár látogatásra kísér. A látogatás során az autókkal kapcsolatban többször is megemlítésre kerültek az aktív és a passzív biztonsági berendezések, de ott senki sem akarta a tudatlanság látszatát kelteni. Hazafelé úton többen is megkérlik Önt, hogy ismertesse azokat, és a két rendszer közti különbségeket!
- Magyarozza el egy általános iskolai osztályfőnöki óra keretein belül, hogy mit kell érteni a „védtelen közlekedési partner” meghatározás alatt! Mennyiben érinti ez az általános iskolai korosztály?
- Hogyan érzékeltetné egy motorkerékpáros fesztivál közlekedésbiztonsági előadásán a relatív gyorsajtás jelenségét, különös tekintettel az ott jelenlévőkre?
- Barátaival történő beszélgetés közben valaki szóba hozza a defenzív vezetési stílust. Többen értetlenül néznek rá, és megkérlik Önt ismertesse részükre azt közérthető nyelven!

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő – vizsgaterem, melyben valamennyi vizsgázó és a vizsgán közreműködő részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

F. „A” kategóriás járműkezelés

A vizsgatárgy kódja: FA

A vizsga követelményei

A járműkezelési felvételi vizsga célja annak megállapítása, hogy a jelölt rendelkezik-e a motorkerékpár biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel, továbbá a motorkerékpár technikai kezelésében és a manőverezési feladatok végrehajtásában rendelkezik-e az oktatótól elvárható magas szintű képességgel.

A felvételizőnek a közúti közlekedés szabályaiban előírt elindulás előtti ellenőrzéseket végre kell tudni hajtania a motorkerékpáron, annak szerkezeti felépítését a feladatok megoldásához szükséges mértékig ismernie kell. A felvételizőnek a motorkerékpárral való elindulás előtt fel kell ismernie a közlekedésbiztonsággal összefüggő meghibásodásokat. A vizsgázónak rendelkeznie kell magas szintű jármű feletti uralommal és sikeresen végre kell hajtania a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott technikai kezelési és manőverezési feladatokat (M2-M4) a vizsgapályán.

Sikeres vizsgálóhoz a felvételizőnek a biztonsági ellenőrzési, a technikai kezelési és manőverezési feladatokat a rendelkezésre álló időn belül úgy kell végrehajtani, hogy közben sikertelenséget okozó hibát nem követett el.

A vizsga időtartama: 15 perc a feladatok végrehajtására biztosított idő.

Sikertelen a vizsga és „Nem felelt meg” minősítést kell adni a vizsgázónak, ha

a) a biztonsági ellenőrzési feladatok vonatkozásában:

- a feladatok elvégzéséhez nem rendelkezik kellő ismerettel és jártassággal
- a feladatokat nem hajtja végre
- figyelmetlenségből vagy hozzá nem értésből kárt okozna
- balesetveszélyes helyzetet teremt
- megszegi a munkavédelmi rendelkezéseket

b) a technikai kezelési feladatok vonatkozásában:

- bármelyik technikai kezelési és manőverezési feladat végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát követett el
- a meghatározott idő alatt a feladatokat képtelen végrehajtani, függetlenül attól, hogy a már teljesített feladatok végrehajtásakor sikertelenséget okozó hibát nem követett el

A vizsga ismeretanyaga

Biztonsági ellenőrzési feladatok

A járműkezelési felvételi vizsga során a vizsgázónak el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, elindulás előtti teendőket.

Technikai kezelési és manőverezési feladatok

Megegyezik az „A” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Járműkezelési vizsga” című vizsgatárgyának ismeretanyagával, az alábbi kiegészítéssel:

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „A” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Öltözék a járműkezelés vizsgán:

- bukósisak

- szemüveg (a bukósisak kialakításától függően)
- protektoros hosszúnadrág (nadrágba vagy nadrágra illeszthető térdprotektorral)
- protektoros dzseki (dzsekibe vagy dzsekire illeszthető könyök- és gerincprotektorral)
- protektoros kesztyű
- magas szárú zárt cipő vagy csizma

Érvényes forgalmi engedéllyel és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező kétkerekű motorkerékpár, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- legalább 595 cm³-t hengerűrtartalom
- legalább 40 kW teljesítmény

A közlekedési hatóság által előzetesen kijelölt vizsgapálya, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- a vizsgafeladatok végrehajtásához szükséges méretű, szilárd burkolatú, forgalom elől elzárt terület
- vizsgabiztosi szoba
- váróhelyiség a felvételizők részére
- fűtés, világítás, WC, kézmosási lehetőség
- a feladatok végrehajtásához szükséges műanyag kúpok

G. „B” kategóriás járművezetés

A vizsgatárgy kódja: FB

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés vizsga célja annak megállapítása, hogy a felvételiző rendelkezik-e a személygépkocsi biztonságos közlekedéséhez szükséges magas szintű ellenőrzési ismeretekkel.

A közlekedési előélete során eljutott-e a személygépkocsi technikai kezelésében és a manőverezési feladatok végrehajtásában a példamutató, biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges kiemelkedően magas készség szintjére.

Gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő leendő oktatóhoz méltó példamutató, biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a felvételiző jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a magasan képzett járművezetőtől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében maximálisan elvárható.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 30 perc.

A forgalmi vezetés vizsga során a felvételizőnek a Minősítő lapon előzetesen kijelölt vizsgautvonalon elindulva a vizsgabiztos tájékoztatása, útirány meghatározása alapján a forgalmi szabályok betartása mellett önállóan kell a közúti forgalomban járművet vezetnie 30 percen keresztül melynek során a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott 9 manőverezési feladat (M1-M9) közül a vizsgabiztos által a Minősítő lapon előzetesen kijelölt 2 feladatot sikeresen végre kell hajtania:

- egyet a 90°-os parkolási manőverek feladatai közül (M1-M4)
- egyet a párhuzamos parkolási manőverek feladatai közül (M5-M6)

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

a) a vizsgázó az alábbi hibák valamelyikét elköveti:

- közlekedési szabályt sért
- a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
- veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
- a meghatározott feladatot második javítás után sem képes a megfelelő módon végrehajtani
- az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
- az irányjelzést vagy a körütekintést elmulasztja
- a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több, mint 50 cm-t elgurul
- balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia
- figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól
- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében

- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya)
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt
- gyorsajtást, vagy relatív gyorsajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (járdaszegélyre, útpadkára, akár már egy kerékkal is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet

b) az a) pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – ötnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Megegyezik a „B” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Forgalmi vezetés” című vizsgatárgyának ismeretanyagával.

A vizsga során teljesítendő manőverezési feladatok alatt nem használható a hátramenetet, vagy a hátralátás elősegítését szolgáló, a járműbe beépített rendszer. A vizsgafeladatok az ilyen rendszerek kikapcsolása mellett végezhetőek el.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „B” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgát „B” kategóriás vezetői engedéllyel vezethető, érvényes forgalmi engedéllyel és kötelező felelősségbiztosítással rendelkező gépkocsin, valamely előzetesen meghatározott forgalmi vizsga kiindulási helyről indulva lehet végrehajtani.

H. „C” kategóriás járművezetés

A vizsgatárgy kódja: FC

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés felvételi vizsga célja annak megállapítása, hogy a felvételiző rendelkezik-e a tehergépkocsi biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel.

A jármű technikai kezelése és a manőverezési feladatok végrehajtása biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges készség magas szintjén van-e a felvételiző.

Gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő példamutató biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi felvételi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a vizsgázó jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a járművezető oktató jelölttől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében elvárható.

Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el, ezt követően a biztonsági övet csatolja be. A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig a vizsgabiztos által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 30 perc.

A forgalmi vezetés vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (Elindulás előtti teendők),
- a vizsgabiztos által a Minősítő lapon előzetesen kijelölt vizsgautvonalon elindulva a vizsgabiztos tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett kiemelkedő szinten kell a közúti forgalomban a tehergépkocsit vezetnie 30 percen keresztül (Forgalmi vezetés a közúti forgalomban), melynek során a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (Manőverezési feladat):
 - célmegállás párhuzamosan az úttest szélével – elindulás

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

- a) a felvételiző az alábbi hibák valamelyikét elköveti:
 - közlekedési szabályt sért
 - a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
 - veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
 - elindulás előtt a féklevégő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
 - az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
 - az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
 - a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több, mint 50 cm-t elgurul
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia
 - figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya)
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkal is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- tartósfékkal felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet
- a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot (digitális menetíró esetén a kinyomatot) nem tudja értelmezni
- nem képes a feladat végrehajtására
- b) az a) pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – ötnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Megegyezik a „C” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Forgalmi vezetés” című tantárgyának ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „C” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező tehergépkocsi, amely az alábbi jellemzőkkel rendelkezik:

- legalább 2,4 m szerkezeti szélesség, legalább 8 m szerkezeti hosszúság,
- legalább 12 000 kg megengedett legnagyobb össztömeg, és a vizsgán a tényleges össztömeg legalább 10 000 kg,
- legalább 80 km/óra tervezési sebesség
- azonos légtérben legalább 3 személy befogadására alkalmas kialakítású vezetőfülke,
- a vezetőfülke szélességével és magasságával legalább azonos szélességű és magasságú, zárt, de nem különleges felépítmény,
- vezető által működtetett kézi sebességváltó karral rendelkezik;
- kötelező felszerelések és tartozékok:
 - legalább 8 előremeneti fokozatú nyomatékváltó (sebességváltó),
 - valamennyi fékezett kerékre ható blokkolásgátló (ABS),
 - a 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendeletben meghatározott követelményeknek megfelelő menetíró készülék (tachográf) oktatási célú használatra
 - sebességkorlátozó
 - a járművezető melletti ülésből működtethető, az üzemi fékberendezésre ható pótfék pedál
 - két darab pót-visszapillantó tükör, amely a vezető mellett ülésből biztosítja a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátrálást

A forgalmi vizsgát a közlekedési hatóság által kijelölt útvonalon kell megtartani.

I. „D” kategóriás járművezetés

A vizsgatárgy kódja: FD

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés felvételi vizsga célja annak megállapítása, hogy a felvételiző rendelkezik-e az autóbusz biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel.

A jármű technikai kezelése és a manőverezési feladatok végrehajtása biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges készség magas szintjén van-e a felvételiző.

Gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő példamutató biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi felvételi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a vizsgázó jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a járművezető oktató jelölttől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében elvárható.

Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el, ezt követően a biztonsági övet csatolja be. A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig a vizsgabiztos által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 30 perc.

A forgalmi vezetés vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (Elindulás előtti teendők),
- a vizsgabiztos által a Minősítő lapon előzetesen kijelölt vizsgautvonalon elindulva a vizsgabiztos tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett kiemelkedő szinten kell a közúti forgalomban az autóbust vezetnie 30 percen keresztül (Forgalmi vezetés a közúti forgalomban), melynek során a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (Manőverezési feladat):
 - beállítás autóbusz-megállóhelyre (autóbuszöbölbe) 5 esetben – elindulás.

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

- a) a felvételiző az alábbi hibák valamelyikét elköveti:
 - közlekedési szabályt sért
 - a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
 - veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
 - elindulás előtt a féklevégő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
 - az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
 - az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
 - a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több, mint 50 cm-t elgurul
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia
 - figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya)
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkal is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- tartósfékkal felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet
- a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot (digitális menetíró esetén a kinyomatot) nem tudja értelmezni
- nem képes a feladat végrehajtására
- b) az a) pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – ötnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Megegyezik a „D” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Forgalmi vezetés” című tantárgyának ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „D” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező autóbusz.

J. „C+E” kategóriás járművezetés

A vizsgatárgy kódja: FE

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés felvételi vizsga célja annak megállapítása, hogy a felvételiző rendelkezik-e a járműszerelvénnyel biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel.

A jármű technikai kezelése és a manőverezési feladatok végrehajtása biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges készség magas szintjén van-e a felvételiző.

Gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő példamutató biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi felvételi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a vizsgázó jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a járművezető oktató jelölttől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében elvárható.

Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el, ezt követően a biztonsági övet csatolja be. A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig a vizsgabiztos által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 30 perc.

A forgalmi vezetés vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (Elindulás előtti teendők),
- a vizsgabiztos által a Minősítő lapon előzetesen kijelölt vizsgautvonalon elindulva a vizsgabiztos tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett kiemelkedő szinten kell a közúti forgalomban a járműszerelvényt vezetnie 30 percen keresztül (Forgalmi vezetés a közúti forgalomban), melynek során a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (Manőverezési feladat):
 - célmegállás párhuzamosan az úttest szélével – elindulás

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi. A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

- a) a felvételiző az alábbi hibák valamelyikét elköveti:
 - közlekedési szabályt sért
 - a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
 - veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
 - elindulás előtt a féklevégő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
 - az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
 - az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
 - a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több, mint 50 cm-t elgurul
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia
 - figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya)
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt
- gyorsajtást, vagy relatív gyorsajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkal is)
- nem biztonságosan kanyarodik, indokolatlanul benyomja a tengelykapcsoló pedált
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- tartósfékkal felszerelt járművön nem, vagy helytelenül alkalmazza a tartósféket
- várakozás céljából történő megálláskor a rögzítő fékkel nem rögzíti a járművet
- a menetíró készüléket nem tudja kezelni, vagy az adatrögzítő lapot (digitális menetíró esetén a kinyomatot) nem tudja értelmezni
- nem képes a feladat végrehajtására
- b) az a) pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – ötnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Megegyezik a „C+E” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Forgalmi vezetés” című tantárgyának ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „C+E” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Érvényes forgalmi engedéllyel, járművezető képzésre érvényes oktatójármű-igazolással és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező járműszerelvénnyel.

K. „Tr” kategóriás járművezetés

A vizsgatárgy kódja: FTR

A vizsga követelményei

A forgalmi vezetés felvételi vizsga célja annak megállapítása, hogy a felvételiző rendelkezik-e a trolibusz biztonságos közlekedéséhez szükséges ellenőrzési ismeretekkel.

A jármű technikai kezelése és a manőverezési feladatok végrehajtása biztonságos és környezetkímélő közlekedéshez szükséges készség magas szintjén van-e a felvételiző.

Gyakorlottsága, helyzetfelismerése, közlekedési látása, manőverezési képessége megfelel-e a közúti forgalomban történő példamutató biztonságos és környezetkímélő közlekedés követelményeinek.

A vizsgabiztos a forgalmi felvételi vizsgán a különböző forgalmi helyzetekben a vizsgázó jármű feletti uralmát, járművezetői teljesítményét azon a szinten értékeli, ami a járművezető oktató jelölttől a saját és a közlekedés többi résztvevőjének biztonsága érdekében elvárható.

Elindulás előtt a vizsgázó a KRESZ szerinti kötelező ellenőrzést végezze el, ezt követően a biztonsági övet csatolja be. A járdaszegély (úttest széle) mellől, vagy forgalmi ok miatti megállás után határozottan, biztosan, egyenletesen, a kezelő-berendezéseket, szükség esetén a világítást, a jelzéseket használva, körültekintően induljon el. Indulás előtt a külső visszapillantó tükörből vagy más módon győződjön meg a jármű mögötti és melletti forgalomról. Mindig a vizsgabiztos által megjelölt irányba haladjon. Iránymutatás hiányában kövesse az út vonalvezetését, illetve tegyen eleget a közúti jelzések kötelezéseinek.

A forgalmi vezetés vizsga időtartama 30 perc.

A forgalmi vezetés vizsga során a vizsgázónak

- a vizsga elején el kell végeznie a jogszabályban kötelezően előírt, a járművön végrehajtandó ellenőrzéseket, napi első elindulás előtti teendőket (Elindulás előtti teendők),
- a vizsgabiztos által a Minősítő lapon előzetesen kijelölt vizsgautvonalon elindulva a vizsgabiztos tájékoztatása, útirány meghatározás alapján a forgalmi szabályok betartása mellett kiemelkedő szinten kell a közúti forgalomban a trolibuszt vezetnie 30 percen keresztül (Forgalmi vezetés a közúti forgalomban), melynek során a teljes vizsgaidő alatt a jelen vizsgakövetelményekben meghatározott manőverezési feladatot sikeresen végre kell hajtania (Manőverezési feladat):
 - váltóállítás
 - megállóhelyekre való be- és kiállás 5 esetben.

A vizsgabiztos a vizsgázó teljesítményének értékelését és minősítését a Minősítő lapon végzi.

A vizsgabiztos hibavonallal jelöli az azonnali sikertelenséget nem okozó hibásan végrehajtott manővereket. A vizsgabiztos a vizsga eredményeként „Megfelelt” vagy „Nem felelt meg” minősítést ad.

Sikertelen a forgalmi vizsga, ha

- a) a felvételiző az alábbi hibák valamelyikét elköveti:
 - közlekedési szabályt sért
 - a KRESZ szerinti ellenőrzést nem képes elvégezni
 - veszélyhelyzetet teremt, vagy balesetet okoz
 - elindulás előtt a féklevégő- és fékezőnyomást nem ellenőrzi (légfék vagy levegőrásegítés esetén)
 - az üzemi fék hatásosságának ellenőrzését elmulasztja
 - az irányjelzést vagy a körültekintést elmulasztja
 - a tervezett haladási iránnyal ellentétes irányba a járművel több, mint 50 cm-t elgurul
 - balesetveszélyes manővere miatt a vizsgabiztosnak be kell avatkoznia
 - figyelmét a technikai kezelés elvonja a forgalomtól

- a sebességváltások közben elrántja a kormányt, vagy haladási irányától hagyja eltérni a járművet (nem képes megtartani)
- nem képes felvenni a forgalom ritmusát, akadályozza a forgalmat, vagy a vizsga időtartama alatt túlnyomórészt indokolatlanul lassan halad
- rendszeresen kis követési távolságot tartva, zavarja az előtte haladót
- sebessége megtévesztő az elsőbbségadás tekintetében
- egyenrangú útkereszteződésbe úgy hajt be, hogy elsőbbségadási kötelezettségének nem tudna eleget tenni (fékkészlet hiánya)
- durva fékezéssel áll meg az úttesten áthaladó gyalogosok előtt
- gyorshajtást, vagy relatív gyorshajtást követ el
- nem képes folyamatosan kormányozva irányítani a járművet
- elveszti a jármű feletti uralmát
- az áramszedő vezetési hiba miatt kiugrik
- a járművel felhajt a járdára (már egy kerékkal is)
- nem biztonságosan kanyarodik
- indokolatlanul vagy szabálytalanul igénybe veszi a menetirány szerinti bal oldalt
- a besorolást, sávváltoztatást szabálytalanul, figyelmetlenül hajtja végre
- az útkereszteződésben nem követi a forgalmi sávját
- elsőbbségadási kötelezettségének nem tesz eleget
- a közlekedési helyzetet nem ismeri fel
- nem a közúti jelzéseknek megfelelően közlekedik
- nem megfelelően reagál a gyalogosok viselkedésére
- a forgalmi helyzetekről nem tájékozódik, figyelmetlen
- rendszeresen akadályozza a forgalmat
- megtévesztő irányjelzést ad
- a megkülönböztető jelzést használó járművet nem veszi észre, vagy arra nem megfelelően reagál
- rendszeresen hirtelen, blokkolva fékez (a lassulást nem érzékeli), képtelen egyenletes lassításra
- a fék- és tengelykapcsoló pedált többször nem a megfelelő sorrendben működteti
- a trolibusszal (zavaró körülmény nélkül) nem képes a megállóhelyet jelző táblánál, csak annak elhagyása után megállni
- megállóban a trolibuszt nyitott ajtóval hagyja elgurulni
- a megállóhelyen való megálláskor a járművet a rögzítő fékkel nem rögzíti
- a megállónál az úttesten lévő vízzel a várakozó utasokat besározza
- a jelzőcsengő megszólalása után nyitott ajtóval indul el a trolibusszal
- nem képes a feladat végrehajtására
- b) az a) pontban nem említett egyéb hibából – amelyeket a vizsgabiztos egyenként hibavonallal jelöl – ötnél többet követ el.

A vizsga ismeretanyaga

Megegyezik a „TR” kategóriás járművezető-képző tanfolyamok „Forgalmi vezetés” című tantárgyának ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „TR” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és a kategóriára érvényes a vezetői engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Érvényes forgalmi engedéllyel, és érvényes felelősségbiztosítással rendelkező trolibusz.

2. Képesítő vizsgatárgyak

A. Közlekedési és vezetéselméleti ismeretek

A vizsgatárgy kódja: KKÖZL

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 40 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 40 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő. Az elérhető maximális pontszám 40 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 36 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „Közlekedési szakmai ismeretek” tantárgy kötelezően előírt ismeretanyagával. A tesztkérdések valamennyi kategória kérdéseit tartalmazzák.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

B. Járművezető-képzés rendszere, ügyvitele

A vizsgatárgy kódja: KJKR

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy 20 kérdésből álló számítógépes feleletválasztós tesztet kell sikeresen megoldani. A vizsga időtartama 20 perc, kérdésenként 1 perc a rendelkezésre álló idő.

Az elérhető maximális pontszám 20 pont, melyből a sikeres vizsgához legalább 18 pontot kell elérni.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a „Járművezető-képzés rendszere, ügyvitele” tantárgy kötelezően előírt ismeretanyagával.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A közlekedési hatóság által előzetesen jóváhagyott számítógépes elméleti vizsgaterem.

C. Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan

A vizsgatárgy kódja: KAND

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy tételt kell a vizsgázónak kiválasztani, amelyen a tantárgy ismeretanyagából 3 kérdés szerepel. A vizsga időtartama 20 perc, a felkészülési idővel együtt.

Sikertelen a vizsga, ha:

- bármely tétel tekintetében a vizsgázó tájékozatlanságot árul el
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik az „Andragógia, oktatástechnológia, oktatásmódszertan” tantárgy kötelezően előírt ismeretanyagával.

Szóbeli vizsga kérdései:

1. A nevelés fogalma, célja
 - a nevelés mint emberi tevékenység (tudatos, spontán),
 - a nevelési cél (általános és egyéni program),
 - a nevelés célja a társadalomban.
2. A megismerés folyamata, szerepe a tanulásban
 - érzékelés (külső, belső), észlelés (térbeli, időbeli, mozgásbeli),
 - figyelem (önkéntelen, szándékos),
 - az emlékezet, az emlékezés folyamata, a gondolkodás.
3. Didaktika fogalma
 - a didaktika helye, szerepe a pedagógiában,
 - az általános és a szakmódszertan fogalma, összefüggése.
4. A pedagógia rész- és határtudományai
 - neveléstudomány, neveléstörténet, didaktika, szervezettan, oktatás-gazdaságtan fogalma, összefüggései.
5. A személyiség összetevői
 - temperamentum, karakter, intelligencia.
6. Didaktikai feladatok a tanítás - tanulás folyamatában
 - pszichológiai feltételek megteremtése és fenntartása,
 - ismeretátadás – ismeretszerzés,
 - ismeretek rögzítése,
 - ismeretek alkalmazása,
 - tudás ellenőrzés – értékelés,
 - a didaktikai főfeladat meghatározása.
7. A nevelés mint társadalmi tevékenység
 - a nevelés társadalmi funkciója,
 - a nevelés történeti jellege,
 - a nevelés kettős társadalmi funkciója a felnőttképzésben.
8. A nevelés fogalma, célja
 - a nevelés, mint emberi tevékenység (tudatos, spontán),
 - a nevelési cél (általános és egyéni program),
 - a nevelés célja a társadalomban.
9. Csoporttörténések
 - a csoporttörténések ismeretének jelentősége, tartalma,
 - indulatok, érzelmek, normák, szokások, értékek.
10. Didaktikai alapfogalmak
 - tanulás, ismeret - tudás, jártasság - készség,
 - szakmai jártasságok-készségek a gépjárművezetésben.

11. A pedagógia és andragógia kapcsolata
 - az andragógia fogalma,
 - a pedagógia és az andragógia kapcsolata,
 - az andragógia viszonylagos önállósága.
12. A felnőttek tanulását befolyásoló tényezők
 - közösségi tényezők (csoport összetétel, merevség),
 - biológiai tényezők (öregedés, telítődés, beállítódás),
 - általános tényezők (szabadidő, érdektelenség, ellenállás).
13. Az ismeretközlés fogalma, módszerei
 - az ismeretközlés hagyományos módszerei,
 - a szóbeli ismeretközlés és bemutatás,
 - az oktatástechnikai eszközök szerepe az ismeretközlésben.
14. Nevelés-történet
 - a nevelés-történet fogalma és szerepe a pedagógiában,
 - a nevelés-történetének alakulása.
15. Csoport-történetek
 - a csoport-történetek formái (szerepek, azonosulás, ellenazonosulás, modellkövetés, versengés),
 - a csoport-történetek felhasználása.
16. Didaktikai alapelvek
 - a didaktikai alapelvek érvényesülése a tanítás-tanulás folyamatában,
 - a tudományosság és szakszerűség, a rendszeresség és fokozatosság, az ismeretek tartóssága, a tanulók fejlettségéhez való alkalmazkodás.
17. Nevelési módszerek
 - követelés, meggyőzés, gyakorlás,
 - ellenőrzés, értékelés,
 - elismerés/jutalmazás, elmarasztalás/büntetés.
18. Az oktató személyisége, mint nevelési eszköz
 - magatartás és viselkedés különbsége,
 - az oktatói magatartás jellemzői,
 - az oktatói magatartás lényeges szempontjai.
19. Különböző típusú tanítási órák
 - az órátípusok jellemzői, megválasztásuk didaktikai szempontjai,
 - bevezető, új ismereteket nyújtó, gyakorló, rendszerező, ismétlő, ellenőrző órátípusok.
20. Összefüggés a nevelés - oktatás - képzés között
 - az oktatás és képzés célja, fogalma, területei,
 - a nevelés - oktatás - képzés – tanítás kapcsolata, összefüggés a fogalmak között.
21. A nevelés – oktatás - képzés/tanítás összefüggéseinek érzékeltetése a személyiséget tükröző tulajdonságok segítségével
 - a személyiséget tükröző tulajdonságok; szenzorikus, motorikus, értelmi, érzelmi, akarati,
 - a tulajdonságok csoportosítása, összefüggése.
22. A legfontosabb oktatási dokumentumok
 - tanterv illetve tematika, módszertani útmutató, tankönyv, tanmenet, óravázlat, napló, vezetési karton stb.
23. A tanulói fegyelmezetlenség okai
 - fáradtság, általános ellenállás,
 - tolerancia, identitásérzés csökkenése,
 - oktató szerepe a fegyelmezetlenség létrejöttében.
24. Az identitásérzés fogalma, jelentősége
 - az identitásérzés fogalma, megnyilvánulási formái,

- az új helyzetnek az identitásérzésre gyakorolt hatása,
 - a fegyelmezetlenség és oldása.
25. Foglalkozásvázlat - óravázlat
- a foglalkozásra történő felkészülés pedagógiai - andragógiai jelentősége,
 - az óravázlat szerkezeti felépítése.
 - az óravázlat szerepe a tanítás-tanulás folyamatában
26. Törvényszerű tanulói elvétések a tanítás - tanulás folyamatában
- tudatos, nem tudatos cselekedetek,
 - az ellenállás, mint az elvétések oka.
27. A tanulók tudásának ellenőrzési, értékelési szempontjai, s azok didaktikai szerepe
- az ellenőrzés - önellenőrzés módjai, jelentősége,
 - ellenőrzés és korrekció,
 - az értékelés szempontjai.
28. Az elismerés (jutalmazás) és az elmarasztalás (büntetés) szerepe a nevelésben
- az elismerés és büntetés formái, a nevelésre gyakorolt hatása a felnőtt-oktatásban,
 - az ellenőrzés és az értékelés, valamint az elismerés és a büntetés kapcsolata.
29. Csoporttörténetek
- csoport-történetek ismeretének jelentősége, tartalma,
 - indulatok, érzelmek, normák, szokások, értékek.
30. A tanítás - tanulás folyamata, a tervezésének szempontjai
- képzési és nevelési cél, tananyag,
 - tanulói tényezők, oktatók adottságai,
 - rendelkezésre álló idő,
 - tárgyi lehetőségek, külső tényezők,
 - módszerek.
31. Csoport-történetek
- a csoport-történetek formái (szerepek, azonosulás, ellenazonosulás, modellkövetés, versengés).
32. Oktatástechnikai eszközök alkalmazásának feltételei
- az oktatástechnikai eszközök alkalmazásának célja, pedagógiai jelentősége, megválasztásuk szempontjai,
 - az alkalmazás személyi feltételei (oktatói, tanulói),
 - az alkalmazás tárgyi feltételei.
33. Az oktató és tanuló viszonya a nevelés folyamatában
- az ember - ember kapcsolatok formái,
 - a totalitás törvénye a nevelésben,
 - a bipoláris kapcsolat jellemzői.
34. Az oktató személyisége, mint nevelési eszköz
- viselkedés és magatartás különbsége,
 - az oktatói magatartás jellemzői,
 - az oktatói magatartás lényeges szempontjai.
35. Hagyományos oktatási módszerek
- ismeretközlés hagyományos módszerei,
 - ismeretek közös feldolgozása során alkalmazott módszerek,
 - egyéni tanulás hagyományos módszerei.
36. A nevelés
- a nevelés célja a társadalomban,
 - a nevelés fő feladatai.
37. A felnőttek tanulását befolyásoló tényezők
- közösségi tényezők (csoport összetétel, merevség...),
 - biológiai tényezők (öregedés, telítődés, beállítódás...),
 - általános tényezők (szabadidő, érdekltség, ellenállás...).

38. Korszerű oktatási módszerek és eszközök

- kiscsoportos oktatás,
- egyéni tanulás korszerű módszerei,
- programozott oktatás,
- távoktatás.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki végzettség
 - tanári, műszaki szakoktatói végzettség
 - pszichológus végzettség, közlekedés-pedagógiai végzettség
- 5 éves vizsgáztatási gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő –, a felkészülő vizsgázók és a feleletet adó vizsgázók egymást nem zavaró elhelyezésére lehetőséget biztosító vizsgaterem, melyben valamennyi – feleletet adó és felkészülő – vizsgázó és a vizsgán közreműködő személy részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

D. Műszaki ismeretek

A vizsgatárgy kódja: KMUSZ

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez egy tételt kell a vizsgázónak kiválasztani, amelyen a tantárgy ismeretanyagából 3 kérdés szerepel. A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak oktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A vizsga időtartama 20 perc a felkészülési idővel együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó

- a vizsgatételen szereplő feladatot, a szükséges ellenőrzési, karbantartási, szerelési műveleteket nem képes megfelelően tanítani;
- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga megegyezik a járművezető képzés „Biztonsági ellenőrzés és üzemeltetés” vizsgatárgy kötelezően előírt ismeretanyagával. A vizsgázó tanítsa meg a kérdések megválaszolásához szükséges ismereteket a jelenlévő tanulónak!**A vizsgáztatás személyi feltételei**

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - közúti járművezetői „Bü” szakos vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki, mérnök tanári végzettség
 - tanári, műszaki szakoktatói végzettség
- 5 éves vizsgáztatási gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgatárgy vizsgáztatására kialakított, és a közlekedési hatóság által előzetesen meghatározott olyan helyiség, amelyben el van helyezve legalább egy darab, az adott kategóriába tartozó működőképes jármű, továbbá megtalálhatók a meghatározott feladatok végrehajtásához szükséges alábbi szerszámok és eszközök:

- 1 db asztal, 1 db szék
- 1 db működtethető félpótkocsi-támasztóláb (lehet a félpótkocsin is),
- 1 db működtethető nyeregszerkezet (lehet a járműszerelvényen is),
- 1 db légnyomásmérő műszer,
- 1 db próbalámpa (hibakereséshez),
- 1 db működtethető tartósfék (falitablón vagy lehet a járművön is).
- 1 db működtethető tachográf (lehet a járművön is),
- 1 db működtethető hidraulikus szervokormány (lehet a járművön is),
- 1 db a járműhöz tartozó pótkerék,
- 1 db jármű tömegének megfelelő emelő,
- 1 db akkumulátor,
- 1 db akkumulátortöltő berendezés,
- 1 db kétkörös, kétvezetékes légfékmodell (lehet a tehergépkocsin is),
- szerszámszekrény a feladatok végrehajtásához szükséges szerszámokkal.

A helyiségnek meg kell felelnie a munkavédelmi és tűzvédelmi előírásoknak is. A vizsgáztatás ideje alatt gondoskodni kell a motor üzemeltetéséből keletkező gázok elvezetéséről. A helyiségben el kell helyezni továbbá a tűzvédelmi előírásoknak megfelelő számú és töltetű tűzoltó készüléket. A helyiség fűtését – minimálisan 18 °C –, világítását és szellőzését biztosítani kell. A résztvevők számára megfelelő WC-t és kézmosási lehetőséget kell biztosítani.

E. Záró dolgozat megvédése

A vizsgatárgy kódja: KZD

A vizsga követelményei

A vizsgázó 5-10 percben adja elő az adott záró dolgozata témáját, ismertesse a témaválasztás okait. A vizsga teljesítéséhez a vizsgabizottság által feltett kérdésekre kell válaszolni a záró dolgozat bírálatának szempontjait figyelembe véve.

A feladat a védésen:

- a záró dolgozat bemutatása,
- reflexió a bírálat megállapításaira,
- a védést vezető elnök (tag) kérdéseinek megválaszolása.

Az értékelés szempontjai:

- a záró dolgozatban foglaltak lényegének szakszerű ismertetése,
- a témakörben, annak szakirodalmában való tájékozottság bizonyítása,
- a bemutatás szakmai színvonala,
- a vitatott problémák kezelésének módja,
- nyelvi igényesség.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- záródolgozat tekintetében tájékozatlanságot árul el,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a záró dolgozat.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik

- az alábbi képesítések, végzettségek valamelyikével:
 - közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevél és felsőfokú végzettség
 - járműmérnöki, járműgépész-mérnöki, közlekedésmérnöki, mérnök tanári végzettség
 - tanári, műszaki szakoktatói végzettség
- 5 éves vizsgáztatási gyakorlattal.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

A vizsgáztatás lebonyolítására alkalmas – a vonatkozó építésügyi, közegészségügyi stb. előírásoknak megfelelő –, a felkészülő vizsgázók és a feleletet adó vizsgázók egymást nem zavaró elhelyezésére lehetőséget biztosító vizsgaterem, melyben valamennyi – feleletet adó és felkészülő – vizsgázó és a vizsgán közreműködő személy részére megfelelő ülőhely és asztal (pad) van olyan elrendezésben, hogy a vizsgabiztos könnyen áttekinthesse, ellenőrizhesse a vizsgázók munkáját.

F. „A” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KA

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak az „A” kategória járműkezelési alapoktatási feladatát kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kartonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 20 perc a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „A” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.

G. „B” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KB

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak „B” kategóriás forgalmi főoktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kártonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 40 perc, a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „B” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.

H. „C” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KC

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak „C” kategóriás forgalmi főoktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kártonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 40 perc, a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „C” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.

I. „D” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KD

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak „D” kategóriás forgalmi főoktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kártonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 40 perc, a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „D” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.

J. „C+E” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KCE

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak „CE” kategóriás forgalmi főoktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kartonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 40 perc, a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „CE” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.

K. „Tr” kategóriás járművezetés oktatása

A vizsgatárgy kódja: KTR

A vizsga követelményei

A vizsga teljesítéséhez a vizsgázónak „Tr” kategóriás forgalmi főoktatási feladatot kell végrehajtania valós körülmények között, tanuló jelenlétében. A végrehajtás során a vizsgázó vegye figyelembe a tanuló képességeit és a vezetési kártonból megállapítható tanulmányi előrehaladását. A vizsga időtartama 40 perc, a felkészülési idővel és adminisztrációval együtt.

Sikertelen a vizsga, ha a vizsgázó:

- hiányos módszertani ismeretei miatt nem képes az oktatási feladat helyes végrehajtására,
- adminisztrációs feladatait nem a bizonylati albumban előírtaknak megfelelően végzi,
- kommunikációs képességei, kapcsolatteremtő képességei a szakoktatói feladatkör ellátására alkalmatlanná tennék,
- balesetveszélyes helyzetben nem teszi meg a szükséges beavatkozást.

A vizsga ismeretanyaga

A vizsga ismeretanyaga a tanítási gyakorlatokon és a hospitálásokon megszerzett ismeretek.

A vizsgáztatás személyi feltételei

A vizsgatárgyat olyan személy vizsgáztathatja, aki rendelkezik közúti járművezetői vizsgabiztosi oklevéllel és felsőfokú végzettséggel, valamint legalább 5 éves „TR” kategóriás járművezetői vizsgabiztosi gyakorlattal, és az adott kategóriára érvényes a vezető engedélye.

A vizsgáztatás tárgyi feltételei

Megegyezik a közúti járművezetők és a közúti közlekedési szakemberek képzésének és vizsgáztatásának részletes szabályairól szóló miniszteri rendeletben meghatározott, e kategóriára előírt feltételekkel.